№ 18. Treschdeen, 5. Maijâ. 1899.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru celâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ celâ № 15.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru celâ № 22; Rigâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilschu celâ № 29 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Ekfsch-Rigas Leelajâ Kehninu celâ № 10.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku rakstu rindiniu, preeksch-pusê 20 kap.; pahrtulkoschana is swe-schahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru celâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhses gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahmischa celâ № 36 un pee M. Petersona. — **Bauskâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birsgala kga grahm. pahrd. — **Talsôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspili:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. —

78. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehsch. — **Schagarê:** Moses Itzigsohna k. leelnoguldituwâ. — **Rigâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas celâ № 3; Hoerschelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilschu celâ № 29; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Ekfsch-Rigas Leelajâ Kehninu celâ № 10. — **Ekfsch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa k. grahm. bodê. **Bez tam: pee zeen. mahzitajeem** tiklab **Widsemê** kâ ari **Kursemê.**

„J. W. Gussew, Rigâ".

Wisleelakâ Kreewijas Bakuna tabakas fabrika.

(Firma dibinata 1852. gadâ.)

Weenigi zaur to, ka mineta fabrika pagatawo tikai wisaugstaka labuma tabaku, winas isstrahdajumi atraduschi tahdu peekrischanu un winas god. pirzeju skaits tahdâ mehrâ peenehmees, ka fabrika tagad smehkejamâs **Bakuna un Schwizenta tabakas isgatawoschanâ ir pirmâ un wisleelakâ Kreewijâ.**

Turklaht augschminetâ fabrika tura par wajadsigu pasinot god. publikai, ka wina, lai ari uf preekschu apmeerinatu sawas tabakas smehketaju prasijumus, tagad pagatawos sawus isstrahdajumus is tahdas pat wisaugstakâ labuma tabakas, kahdu wina senak issuhtija uf zitam walstim: **Franziju, Wahziju, Austriju un Daniju.**

Ka tabaka teescham no teizama labuma, to peerahda pakaldarinajumi minetâs fabrikas etiketem, kadehl pehdejâ luhds god. pirzejus, greest wehribu ne tikai uf winas Bakuna tabakas etiketi **„kugis Nr. 8"** un Schwizenta tabakas etiketi **„jahtneeks"**, bet it ihpaschi uf firmu **„J. W. Gussew, Rigâ"** un dibinaschanas gadu **1852.**

Par weselibas peekopschanu uf laukeem pee strahdneeku laudim.

Krihwa.

Weseliba ir zilweka wisdahrgakâ manta. Ko lihds leela bagatiba, gods un leela slawa, ja naw weselibas; tahds tomehr ir nelaimigs, noschehlojams radijums. Wesels zilweks, lai tas ari buhtu tukschs no laizigas mantas, tomehr ir jautrs un preezigs; tikai weselâs meesâs mahjo ihsti wesels un spirgts gars. Tapehz ikweena prahtiga zilweka swehts peenahkums ir, titpat sewis, kâ sawu lihdszilweku dehl, sawu spehku un weselibu sargat un glabat, kâ leelako mantu un dahrgumu. Bet ka muhsu mahjâs, sewischti strahdneeku laudis tajâ sinâ loti maf wehrigi, ta ir nenoleedsama pateesiba. Teescham schehl statitees, kâ weenkahrschi zilweki samaitâ sawu weselibu pat uf wisu muhschu ar leetahm, kuras tura neswarigas un neezigas. „Neeki, ko tas war kaitet!" tâ dsirdam beeschi ne tikai weselos, bet ari wahjos, slimos issauzam, kad wineem sawas weselibas labâ buhtu jaatsakahs no weenas waj otras leetas, tas waretu nahkt par sliktu winu weselibai. „Kam man to wajadseja darit," wehlaki dsirdam tos paschus issamisuschus waimanajam, kad weeglprahtigâ istureschanahs tomehr kaitejusi weselibai. Tad wini, bihdamees no nahwes, streen pee un pehz agrsteem, grib atdot pusi mantibas tam gudreneekam, kas winus padaritu weselus. Un buhtu tad ari wini gahjuschi pee mahziteem, kreetneem ahrsteem!? Nê! Wispirms wineem jaapstaigâ wisi puhschkotaji un puhschkotajas, un tad tikai, kad schee un schahs weltigi ismehginajuschi sawu mahkslu, kad daudf kukulu un seedu teem atdots, kad pati slimiba jaw breesmigi eeweesusehs, tad tikai wini sanem duhschu usmeklet mahzitu ahrstu. Protams, ka tad daudskahrt ari schis wairs newar lihdset slimibai, jo daba naw wis tahda weenkahrscha leeta, ko war pehz patitschanas stumdit uf preekschu un atpakaf, pa labo un kreiso pusi.

Sekoschâs rindinâs gribu aisrahdit uf dascheem gadijumeem, kur muhsu strahdneeku kahrtu laudis pret weselibu leeliskam grehko.

Wispirms wisleelakais launums ir tas, ka muhsu strahdneelu kahrtas laudis sawâs dsihwojamâs telpâs ustura pastahwigi loti sliktu, samaitajuschos gaisu. Gaisa daschado un milsigo nosihmi preetsch zilweku weselibas naw wis weegli ihsôs wahrdôs isteikt, un kur gaiss top turets slikts, kur tajâ atrodahs slikti isgarojumi un smirdoschas gahses, tur tas ir usskatams ka daschadu nitnu slimibu isplatitajs un weizinatajs. Kad eeejam mahju tâ sauzamâ „kalpu istabâ", kurâ maso telpu dehl dsihwo jaspeestas kopâ trihs un daschreis wairak dsimtas, tad gaiss tur atrodams tahds, ka zilweks, kas pastahwigi radis tihru gaisu baudit, ilgi wis newarehs isturet. Tur ir duhmi, tur garainas, putekli un daschadi isgarojumi, kas zelahs no suneem, kakeem un pat daicha siwena waj aitas, kas schahda waj tahda eemesla dehl istabâ kahdâ laikâ eespundeti. Sewischki seemâ noteek beeschi, ka kalpi sawas istabâs eeruhmê apslimuschus siwenus un aitas, kuras „jehrus nemihlê". Pagubjuschu sirenu schê rindinu karstrajam bija gadijums redzet, ka tahdâs mahjâs, tur kalpu istabâ bija, sarihkotas kahdas dsihres, istabas weenâ laikâ bija usraisita paprahwa aisgalda, kurâ bija eeweetotas diwas aitas ar tschetreem jehreem. Kad aisrahdija uf nelabo sastanu, aitahm ar jehreem lihdsi musizejot turpat aizinatajeem musikanteem, un uf sliktu gaisu, kahds zelahs no mineteem lopineem, tad mahju saimneels itin weenaldsigi atbildeja: „nekas jaw netaitehs, — kalpam tatschu newar aisleegt winam peederoschâs ruhmês wina pascha lopinus turet!" Kad eeeet kalpu istabâs rihtôs agri, preetsch peezelschanahs, tad tanis sastopams gaiss, kurâ, kâ wezi laudis saka, „war zirwi pakahrt." Ne par welti daudsi tad rihtôs schehlojahs, ka sahp galwa un „slitta duhscha", bet — no tam nebuht negribdsirdet, ka scho launumu zehlons ir sliktais gaiss, ko wini wisu nakti guledami eeelpoja. Un lai Deews pasarg', kad kahds luhkos eestahstit, lai wairak reisas par deenu tura logus walâ! Sewischki wehl seemas laikâ logu taisit walâ! ta ir pehdejâ besprahtiba: „istabu kurinat un tad atkal laist salu un aukstumu eekschâ!?" Tâ prahto tuhkstoscheem muhsu strahdneeku dsimtu mahtes un aisbahsch waj aisbaksta katru schkirbinu logôs, paschkôs, durwis, lai tikai siltumu waretu eespostot, lai aukstums un swaigs gaiss nekluhtu eekschâ. Ari bailiba no zaurwehja isplatijusehs un eesaknojusehs gluschi bes eemesla un parahdahs pee daudseem zilwekeem pawisam smejamâ kahrtâ. Wispahrim jasaka, ka no zaurwehja naw jabihstahs, ja pats naw sakarsis. Winsch muhs nebuht nedara slimus un weseleem, neislutinateem zilwekeem daudf labaks, nekâ slikts, samaitats gaiss noslehgtâ istabâ. Naw ari teesa, ka pa nakti gulot, nedrihkstot logus turet walâ, jo nakts gaiss nebuht naw weselibai kaitigs. Tikai purwainôs widôs winsch neweseligs, kur kaitigas gahses un garaini ihpaschi nakts laikâ sazelahs gaisôs. Turpretim kalnainôs widôs, kâ ari mahju augschejôs stahwôs, nakts gaiss tihraks un weseligaks, nekâ deenas gaiss. Mehreni aukstâ, bet skaidrâ gaisâ meegs daudf wairak spirdsina un spehzina, nekâ sasmakuschâ siltâ istabâ; otrâ rihtâ juhtahs, tâ sakot, kâ no jauna peedsimis, — jautrs un spehzinats uf nahkoschahs deenas darbeem. Uf laukeem wairak ahrstu issazijuschees, ka kalpu behrni, pastahwigi sliktu gaisu eeelpodami, leelâ mehrâ slimojot ar asinu nabadsibu, no kuras wehlaki ceronotees dilona dihgli. — Tâpat ari zaur putekleem iszelahs daschadas niknas slimibas, kâ dilonis, rihkles katars un zitas. Rihtôs, kad istabas top slauzitas, tad tanis putekli beesu beesee, tikpat kâ pa kulamo laiku rijâ. Nebuht naw parasts, kamehr isslauka istabu, iseet laukâ, bet leels waj mass, wezs waj jauns, wisi tuo putekku mahkonôs un tos eeelpo schkaudidami. Teizami gan ir tahdâs mahjâs, kur peenemta parascha, istabas slaukot, tahs papreekschu apslazinat ar uhdeni. — Wasarâs, sewischki karstâs deenâs, uf laukeem strahdneeki beeschi suhdsahs par daschadahm wehdera kaitehm un „nelabu duhschu". Scho slimibu zehlons atkal naw gruhti usejams, ja ween eewehros, karstâs deenâs, strahdneeku ehdeenu kahrtibu. Tâ rihtôs, brokastâ, top ehsta spehziga, pasahka bariba. Lihds pusdeenai tad top dserts ween un pusdeenâ, karsta laika dehl, top estrebbta kahda schkidra supele. Atnahk wakarinu laiks, un — tâ ka pusdeenâ nekahda spehziga bariba netapa baudita, tad wakarinâs ar daschadu gruhti sagremojamu ehdeenu „peebahsch wehderu titpat kâ maisu". Ja nu wehl wisu deenu, uf lauka waj plawâ strahdajot, tapa dserts netihrs, purwains uhdens is grahwjeem waj daschadahm lahmelehm, tad droschi ween nahkoschâ nakti sagaidamas wehdera graises. Bet weenkahrschi zilwezini ne domat nedomâ, ka pee winu leelajam sahpehm ir ehdeens un diehreens wainigi, bet ar droschu peeri nemahs apgalwot, ka wehdera graises zelahs no eepreekschejahs deenas smagâ, gruhtâ darba un ka wehders buhschot „saraustijees" waj „pahrrahwees". Schahdâ gadijumâ tuhlit top kurinata pirts un apgahdata kahda pagastâ sinama wezene, brauzitaja un wahrdotaja, kura tad slimo karstajâ pirti nemahs brauzit, pehrt un „swezites litt", un daudsôs gadijumôs schahdas „wezenes" mahksla slimo noahrstê kapâ. Saprotams, ka wezene neko nedarija tihscham, bet weenigi ais nesinaschanas. No muhsu strahdneekeem nu gan neprasisim, ka wini lai pamatigi mahzahs pasiht sawas meesas sastahwu, organismu, bet tomehr zik nezik deretu eewehrot weenkahrschakos likumus ehdeena un dsehreena sinâ, lai tihschi nepostitu sawu weselibu. Nekad naw derigi pahrak daudf ehst uf reisi, bet tâ, ka arween wehl ehstgriba atleek, kad ir paehdis. Tapat weselibai ir kaitigi wisi karsti un pahrak auksti ehdeeni. Ari uf laukeem ir parasts wessibas, kâ kahsâs, kristibâs, behrês un zitôs godôs, pahrak daudf ar ehschanu nopuhletees un no tureenes daudsreis pahrnahk pusslimi, ar samaitatu mahgu. Sahtiba ir droschakais weselibas sargs un to peenahkahs eewehrot, ja ir bagatigi klahts galds, kur galas un rauschu Deewa swehtiba. Ja tomehr ir gadijees ar pahraku ehschanu sew mahgu samaitat, tad wiederigakahs sahles ir pahris deenas gawet un newis tuhlit kahdus kairinoschus lihdsekkus isleetot. Par dsehreeneem runajot, jaeewehro, ka pirmo weetu eenem skaidrs, tihrs, aulsts awota waj akas uhdens. Mehreni dserts, tas palihdf ehdeenu sagremot, kâ ari weizina ahdas darbibu un asinu tezeschanu. Tee, kas dsex weenigi uhdeni, ir weseligâ isskatâ un sawâ garâ jautri un preezigi. Par zilweka mahgu jeb sagremoschanas organeem jasaka, ka ta ir wina dsihwibas maschina un kad schi maschina kahdreis samaitajahs un kahrtigi nestrahdâ, tad ari ar pascha zilweka weselibu eet slikti. — Beigâs wehl par weenu leetu, ar ko strahdneeki maitâ sawu weselibu. Uf laukeem ir parasts beeschi pirtis kurinat. Pirts, pateesibâ nemot, ir darba zilweka labakais ahrsts, tiklab tihribas, kâ ari wispahrigas weselibas sinâ. Bet kâ muhsu strahdneeki scho pirti isleetâ? Tajâ no masgaschanahs waj tihrischanahs ar siltu uhdeni un seepehm maf ko eewehro; samet leelu „garu", kurâ tikmehr peesahs, kamehr galwa paleek dula un tad is pirts laukâ, tuwakajâ dihki waj upê eekschâ, kamehr iseet wiss karstums is meesahm un dulums is galwas! Un beigâs schahdai pahrgalwibai seko kaulu sahpes un daschadas zitas kaites! Schahdas pahrgalwibas upuri ir leelâ mehrâ sastopami un tee wisi ir noschehlojami zilwezini. Sawu weselibu tihschâ prahtâ maitadami, wini nabagi un gaudeni sagaida sawa muhscha wakaru. — Eewehrojot wisu sche issazito, teescham no sirds jawehlahs, kaut muhsu saimneeki ar wehrigahm azim luhkoios weselibas peekopschanas sina uf saweem mahju laudim, bet newis pee katra gadijuma, kas buhtu par sliktu strahdneeka weselibai, weenaldsigi atteittu, kâ tas beeschi dsirdams: „rauj winu pikis! winsch jaw war wisu panest!" Sewischki muhsu daschadahs beedribas sawôs preekschlasijumu wakarôs, kurôs sapulzejahs ari leelâ skaitâ strahdneeku kahrtu laudis, waretu lasit preekschâ populari isstrahdatus preekschlasijumus par weselibas peekopschanu daschadôs weidôs un daschadôs gadijumôs mahju dsihwê, tad muhsu darba laudis nezeesu un neslimotu tik leelâ mehrâ ar daschadahm nesinaschanâ, tihschâ prahtâ, eeguhtahm slimibahm un kaitehm. Tad ari stipri leelâ mehrâ masinatos wahrdotaju „wezenu" skaits, kuras tikai tad sawôs weikalôs plaukst, ja no neweenas puses neteek uf winu neprahtigo un kaitigo rihkoschanos aisrahdits.

Pasparhnê.

Dsejols.

Schurpu, jautro meiten, steidsees,
Kamehr sirds un waigi seed,
Pirms kâ aiseet jaukais seedons
Gribam lihgsmot, smeet un deet!

Wehja spahrneem atskreen ruhpes,
Smagais wezums kaulus lausch,
Lauj lai manas karstahs rokas
Tew wehl roses matôs sprausch.

Baudisim, ko lihgsmais seedons
Selta laimes kaufâ sneedf,
Warbuht riht jau ruhktâ dsihwe
Debess faldos preekus leedf!

Lihgotnu Jehkabs.

Brammanis.

Waj man — brammanim
Braschu braschajam,
Zauru mihku seem'
Tupet aiskrahfni?

Waj man wasarâ
Strahdat tihrumâ?
Waj man laukus art?
Waj man plawas plaut?

Waj man rudenî
Rijas kurinat?
Waj man spriguli
Klonâ klaudsinat?

Tihrums naw man draugs,
Iskapts — nepatihk,
Labee lautini
Naw man kaimini.

Ja tik brammanim
Sirgs un tumscha nakts,
Druhmi leelmeschi,
Dunzis teginats!

Sirgu schiglaju
Zeeti sedloschu
Swahrkôs sajosees,
Meschâ aissteigschos.

Brihwu dsihwi tur
Dsihwot sahkschu tad
Wisu apkaimi
Breesmâs trihzinat.

Ar ko saeeschos,
Zelâ sastapschos,
Katris bijigi
Preeksch man klanisees.

Turigs tirgotajs,
Mulkis semneezinsch —
Katris atdos man
Mantu, dsihwibu! . . .

Bet waj nebuhs gan
Grehls no Deewa man
Darit launu tâ
Sawam tuwakam?

Bahrgi basnizâ
Rahfees mahzitajs,
Manai dwehselei
Elli sludinahs . . .

Labak palikschu
Tad par kareiwi
Un par tehwiju
Galwu nodoschu.

Pehz Kokzowa no Janschewska.

Puschkina pehznahzeji.

Maskawâ, kâ tureenes Wahzu awise raksta, dsihwojot dsejneeka Puschkina dehls, goda aisbildnis flepenpadomneeks A. A. Puschkins, ar leelu familiju (8 behrneem is pirmahs un 2 is otrahs laulibas un 14 behrnu behrneem). Winsch jau 10 gadus dsihwojot Maskawâ un esot 66 gadus wezs. Wina diwus gadus jaunakais brahlis, G. A. Puschkins, senak kalpojis eekschleetu ministrijâ, esot bes behrneem un tagad dsihwojot Michailowskâ, Pleskawas aprinkî. Puschkina wezakâ meita, M. A. Hartimga ataraikne, esot bes behrneem, jaunakai meitai, grahfeenei N. A. Mehrenberg, esot peezi behrni. Slepenpadomneekam Puschkinam esot sawa miruschâ tehwa pascha farakstitas atminas, bet tadehl ka tajâs esot minetas personas, kas wehl dsihwas, winsch atminu faturu slehpjot; dsejneeks tanis esot isrunajees loti walsirdigi. Slepenpadomneeks Puschkins pa sawa tehwa peeminas swehtku laiku nepalikschot Maskawâ, bet zeloschot uf Swatije-Goru, kur atrodahs wina tehwa kaps.

Grahmatu galds.

1. Wadonis tizibas mahzibâ un bihbeles lasischanâ ar ihsu satura atstahstijumu, peesihmehm un atskateem. Lutertizigeem augstaku skolu audsekneem farakstijis F. Mühlenbachs, tizibas mahzibas skolotâjs. Jelgawâ, 1899. Drukajis H. Allunans. 296 lap. p. Eseeta makfâ 95 kap. — Jau wairak gadi pagahjuschi no ta laika, kamehr muhsu widejâs skolâs Latweeschu skolneekeem eeweda tizibas mahzibas mahtes walodâ. Bet ihdsschim wehl nebij Latweeschu walodâ neweenas grahmatas, pee kuras mineto skolu audsekni buhtu warejuschi turetees, stundâs pasneegto mahzibu mahjâs zauri isnemot un atsahkot. Scho robu nu nehmees ispildit kahds leetpatejs, kas pats jau ilgaku laiku Latweeschu skolneekeem gimnasijâs un realskolâ tizibas mahzibas pasneedsis. Satura sinâ zeeschi eewehrota generalkonsistorijas fastahdità un tautas apgaismoschanas ministerijas apstiprinatâ prognmma. Sakahrtojums un wiss isstrahdajums, zaur zairim nemot dehwejams skaidrs un ruhpigs. Sawôs iskaidrojumôs un peesihmês farakstitajs wiswairs tihko peiz tam — pasneegt ihsumâ daudf. Sihkumi, pee kaideem skolotajs stundâ daschkahrt pakawejahs, atlaisti net, turpretim atkal wiss tas, kas skolneekam paturams par paleekamu mantu, sawâ weetâ minets un ihsumâ isskidrots. Kad eewehro, zik slikti skolneeku daudsums to pzura, ko weenreis stundâs dsirdejuschi, un zik wahji atkal daudseem weizahs ar pakalrakstischanu, tad jasagaida, ka tikab augstako skolu skolneeki, ka ari tizibas mahzibu pasnedseji scho grahmatu apsweiks ar sirsnigu preeku. Bet ar muhsu laukskolotaji un daudsi ziti, kas zenschahs pehz pinigakas sw. rakstu saprasschanas, schê atradihs daschu lau pamahzibu un aisrahdijumu. Turpmakôs isdewumôs neeku dsimtu mahtes un aisbahsch waj aisbaksta katru schkirbinu logôs, paschkôs, durwis, lai tikai siltumu waretu eespostot, lai aukstums un swaigs gaiss nekluhtu eekschâ. Ari bailiba no zaurwehja isplatijusehs un eesaknojusehs gluschi bes eemesla un parahdahs pee daudseem zilwekeem pawisam smejamâ kahrtâ. Wispahrim jasaka, ka no zaurwehja naw jabihstahs, ja pats naw sakarsis. Winsch muhs nebuht nedara slimus un weseleem, neislutinateem zilwekeem daudf labaks, nekâ slikts, samaitats gaiss noslehgtâ istabâ. Naw ari teesa, ka pa nakti gulot, nedrihkstot logus turet walâ, jo nakts gaiss nebuht naw weselibai kaitigs. Tikai purwainôs widôs winsch neweseligs, kur kaitigas gahses un garaini ihpaschi nakts laikâ sazelahs gaisôs. Turpretim kalnainôs widôs, kâ ari mahju augschejôs stahwôs, nakts gaiss tihraks un weseligaks, nekâ deenas gaiss. Mehreni aukstâ, bet skaidrâ gaisâ meegs daudf wairak spirdsina un spehzina, nekâ sasmakuschâ siltâ istabâ; otrâ rihtâ juhtahs, tâ sakot, kâ no jauna peedsimis, — jautrs un spehzinats uf nahkoschahs deenas darbeem. Uf laukeem wairak ahrstu issazijuschees, ka kalpu behrni, pastahwigi sliktu gaisu eeelpodami, leelâ mehrâ slimojot ar asinu nabadsibu, no kuras wehlaki ceronotees dilona dihgli. — Tâpat ari zaur putekleem iszelahs daschadas niknas slimibas, kâ dilonis, rihkles katars un zitas. Rihtôs, kad istabas top slauzitas, tad tanis putekli beesu beesee, tikpat kâ pa kulamo laiku rijâ. Nebuht naw parasts, kamehr isslauka istabu, iseet laukâ, bet leels waj mass, wezs waj jauns, wisi tuo putekku mahkonôs un tos eeelpo schkaudidami. Teizami gan ir tahdâs mahjâs, kur peenemta parascha, istabas slaukot, tahs papreekschu apslazinat ar uhdeni. — Wasarâs, sewischki karstâs deenâs, uf laukeem strahdneeki beeschi suhdsahs par daschadahm wehdera kaitehm un „nelabu duhschu". Scho slimibu zehlons atkal naw gruhti usejams, ja ween eewehros, karstâs deenâs, strahdneeku ehdeenu kahrtibu. Tâ rihtôs, brokastâ, top ehsta spehziga, pasahka bariba. Lihds pusdeenai tad top dserts ween un pusdeenâ, karsta laika dehl, top estrebbta kahda schkidra supele. Atnahk wakarinu laiks, un — tâ ka pusdeenâ nekahda spehziga bariba netapa baudita, tad wakarinâs ar daschadu gruhti sagremojamu ehdeenu „peebahsch wehderu titpat kâ maisu". Ja nu wehl wisu deenu, uf lauka waj plawâ strahdajot, tapa dserts netihrs, purwains uhdens is grahwjeem waj daschadahm lahmelehm, tad droschi ween nahkoschâ nakti sagaidamas wehdera graises. Bet weenkahrschi zilwezini ne domat nedomâ, ka pee winu leelajam sahpehm ir ehdeens un diehreens wainigi, bet ar droschu peeri nemahs apgalwot, ka wehdera graises zelahs no eepreekschejahs deenas smagâ, gruhtâ darba un ka wehders buhschot „saraustijees" waj „pahrrahwees". Schahdâ gadijumâ tuhlit top kurinata pirts un apgahdata kahda pagastâ sinama wezene, brauzitaja un wahrdotaja, kura tad slimo karstajâ pirti nemahs brauzit, pehrt un „swezites litt", un daudsôs gadijumôs schahdas „wezenes" mahksla slimo noahrstê kapâ. Saprotams, ka wezene neko nedarija tihscham, bet weenigi ais nesinaschanas. No muhsu strahdneekeem nu gan neprasisim, ka wini lai pamatigi mahzahs pasiht sawas meesas sastahwu, organismu, bet tomehr zik nezik deretu eewehrot weenkahrschakos likumus ehdeena un dsehreena sinâ, lai tihschi nepostitu sawu weselibu. Nekad naw derigi pahrak daudf ehst uf reisi, bet tâ, ka arween wehl ehstgriba atleek, kad ir paehdis. Tapat weselibai ir kaitigi wisi karsti un pahrak aukstî ehdeeni. Ari uf laukeem ir parasts wessibas, kâ kahsâs, kristibâs, behrês un zitôs godôs, pahrak daudf ar ehschanu nopuhletees un no tureenes daudsreis pahrnahk pusslimi, ar samaitatu mahgu. Sahtiba ir droschakais weselibas sargs un to peenahkahs eewehrot, ja ir bagatigi klahts galds, kur galas un rauschu Deewa swehtiba. Ja tomehr ir gadijees ar pahraku ehschanu sew mahgu samaitat, tad wiederigakahs sahles ir pahris deenas gawet un newis tuhlit kahdus kairinoschus lihdsekkus isleetot. Par dsehreeneem runajot, jaeewehro, ka pirmo weetu eenem skaidrs, tihrs, aulsts awota waj akas uhdens. Mehreni dserts, tas palihdf ehdeenu sagremot, kâ ari weizina ahdas darbibu un asinu tezeschanu. Tee, kas dsex weenigi uhdeni, ir weseligâ isskatâ un sawâ garâ jautri un preezigi. Par zilweka mahgu jeb sagremoschanas organeem jasaka, ka ta ir wina dsihwibas maschina un kad schi maschina kahdreis samaitajahs un kahrtigi nestrahdâ, tad ari ar pascha zilweka weselibu eet slikti. — Beigâs wehl par weenu leetu, ar ko strahdneeki maitâ sawu weselibu. Uf laukeem ir parasts beeschi pirtis kurinat. Pirts, pateesibâ nemot, ir darba zilweka labakais ahrsts, tiklab tihribas, kâ ari wispahrigas weselibas sinâ. Bet kâ muhsu strahdneeki scho pirti isleetâ? Tajâ no masgaschanahs waj tihrischanahs ar siltu uhdeni un seepehm maf ko eewehro; samet leelu „garu", kurâ tikmehr peesahs, kamehr galwa paleek dula un tad is pirts laukâ, tuwakajâ dihki waj upê eekschâ, kamehr iseet wiss karstums is meesahm un dulums is galwas! Un beigâs schahdai pahrgalwibai seko kaulu sahpes un daschadas zitas kaites! Schahdas pahrgalwibas upuri ir leelâ mehrâ sastopami un tee wisi ir noschehlojami zilwezini. Sawu weselibu tihschâ prahtâ maitadami, wini nabagi un gaudeni sagaida sawa muhscha wakaru. — Eewehrojot wisu sche issazito, teescham no sirds jawehlahs, kaut muhsu saimneeki ar wehrigahm azim luhkoios weselibas peekopschanas sina uf saweem mahju laudim, bet newis pee katra gadijuma, kas buhtu par sliktu strahdneeka weselibai, weenaldsigi atteittu, kâ tas beeschi dsirdams: „rauj winu pikis! winsch jaw war wisu panest!" Sewischki muhsu daschadahs beedribas sawôs preekschlasijumu wakarôs, kurôs sapulzejahs ari leelâ skaitâ strahdneeku kahrtu laudis, waretu lasit preekschâ populari isstrahdatus preekschlasijumus par weselibas peekopschanu daschadôs weidôs un daschadôs gadijumôs mahju dsihwê, tad muhsu darba laudis nezeesu un neslimotu tik leelâ mehrâ ar daschadahm nesinaschanâ, tihschâ prahtâ, eeguhtahm slimibahm un kaitehm. Tad ari stipri leelâ mehrâ masinatos wahrdotaju „wezenu" skaits, kuras tikai tad sawôs weikalôs plaukst, ja no neweenas puses neteek uf winu neprahtigo un kaitigo rihkoschanos aisrahdits.

Grahmatu galds.

1. Wadonis tizibas mahzibâ un bihbeles lasischanâ ar ihsu satura atstahstijumu, peesihmehm un atskateem. Lutertizigeem augstaku skolu audsekneem farakstijis F. Mühlenbachs, tizibas mahzibas skolotâjs. Jelgawâ, 1899. Drukajis H. Allunans. 296 lap. p. Eseeta makfâ 95 kap. — Jau wairak gadi pagahjuschi no ta laika, kamehr muhsu widejâs skolâs Latweeschu skolneekeem eeweda tizibas mahzibas mahtes walodâ. Bet ihdsschim wehl nebij Latweeschu walodâ neweenas grahmatas, pee kuras mineto skolu audsekni buhtu warejuschi turetees, stundâs pasneegto mahzibu mahjâs zauri isnemot un atsahkot. Scho robu nu nehmees ispildit kahds leetpatejs, kas pats jau ilgaku laiku Latweeschu skolneekeem gimnasijâs un realskolâ tizibas mahzibas pasneedsis. Satura sinâ zeeschi eewehrota generalkonsistorijas fastahdità un tautas apgaismoschanas ministerijas apstiprinatâ prognmma. Sakahrtojums un wiss isstrahdajums, zaur zairim nemot dehwejams skaidrs un ruhpigs. Sawôs iskaidrojumôs un peesihmês farakstitajs wiswairs tihko peiz tam — pasneegt ihsumâ daudf. Sihkumi, pee kaideem skolotajs stundâ daschkahrt pakawejahs, atlaisti net, turpretim atkal wiss tas, kas skolneekam paturams par paleekamu mantu, sawâ weetâ minets un ihsumâ isskidrots. Kad eewehro, zik slikti skolneeku daudsums to pzura, ko weenreis stundâs dsirdejuschi, un zik wahji atkal daudseem weizahs ar pakalrakstischanu, tad jasagaida, ka tikab augstako skolu skolneeki, ka ari tizibas mahzibu pasnedseji scho grahmatu apsweiks ar sirsnigu preeku. Bet ar muhsu laukskolotaji un daudsi ziti, kas zenschahs pehz pinigakas sw. rakstu saprasschanas, schê atradihs daschu lau pamahzibu un aisrahdijumu. Turpmakôs isdewumôs zeen. farakstitajam gan wehl nahkfees weetahm scho to atlaist, waj atkal peelikt, lai wiszaur rastos labs famehrs, kâ ari walodu schur tur wehl wairak nogludinat. Tatschu ir schini pirmajâ isdewumâ grahmata bes schaubischanahs atradihs daudf draugu un derigi kalpos netik ween muhsu jaunajai paaudsei, bet ari wisai muhsu basnizai. —s.

2. Jauna rascha II. Original-raschojumi Teodora sakopojumâ. Zehfis pee J. Osola. 175 lap. pusses. Makfâ 80 kap. — Par schi jaunâ ussahkuma pirmo burtnizu sawâ laikâ sinojam. Toreis mums bij zeen. sakopotajam japahrmet pahrak leela labwehliba pretim dascheem peedausigeem raschojumeem; schoreis jaunlaiku dseja turahs mehrenâs robeschâs. Krahjums sahkahs ar Rudolfa Blaumana noweli „Andrikfons". Tai ari bes schaubischanahs peeder pirmâ weeta krahjumâ. Tas ir ihsts mahkslas darbs, ruhpigi isstrahdats, pilns spehka un dsihwibas. Jt brangas dsejas dahwanas parahdahs ari A. Mesischa stahstâ „Klaidonis". Tikai daschas weetas isnahk pahrak romantiskas, muhsu apstahkkôs lahga netizamas. Ziti, ihsaki stahstini un skizes naw neko eewehrojami. Ihsti bagats krahjums schoreis ar dsejoteem; peedalijuschees pawisam 14 dsejneeki. Dascheem pretim sakopotajam gan buhtu derejis buht bahrgakam, lai gan tik newehrtigu pantinu, kahdus beeschi sastopam daschôs muhsu laikrakstôs, schê neatronam. Jr starpâ ari ihsti koschi dsejas seedi, tâ no L. Behrsina, Teodora, Swahrgulu Edwarda. Mehlgaka Fabulas mums schoreis masak patika. Jo peewilziga ari schoreis literarisskritiska nodaka, kurâ bes plaschas literariskas kronikas atronam Teodora kodoligo apzerejumu par Apsischu Jehkabu un Wisuka „Is muhsu jaunakahs stahstu rakstneezibas". Kaudsites Matihss ari schoreis pasneedsis kahdu masumu no saweem zekojuma aprakstteem, pastahstidams par sawu eepasihschanos ar Wesuwu. Tâ ari schoreis faturs wispusigs un bagats un muhsu rakstneezibas draugeem ari schi burtniza buhs patihkama dahwana. —sr—

3. Etides poesijâ. No Fr. Hunchena. Jelgawâ, drukats pee G. Landsberga. 68 lap. pusses. — Dsejas dahwanas wisur pamanamas; tikai wehl maf iskoptas. Katrâ sinâ schis krahjuminsch daudf wehrtigaks par daudf ziteem jaunakâ laikâ isnahkuscheem. —sr—

No ahrsemehm.

Kreewu-Angku islihgums Kihnâ tagad pehz sawa satura pilnigi sinams. Gan israhdahs, ka lords Selsberi sawâ runâ, par ko pagahjuschâ numurâ sinojam, islihguma nosihmi zehlis druszin par augstu. Tagad paschi Angku laikrakfti runâ daudſ rahmaki un atsihst, ka ministru preekschneeks pirmajâ preekâ par islihgumu nahkamibu eeraudsijis pahrak gaischu. Tatschu swarigs politisks notikums Kreewu-Angku islihgums Kihnâ katrâ sinâ ir un paleek. Winsch wismasakais dod gaischu leezibu, ka abahm pusehm peemiht laba griba, iswairitees Kihnas jautajumôs no leelakas sadurschanahs. Kihnas waldibai sinams schis islihgums nemaſ newar buht pa prahtam. Lihdſschim Kihnas politikai par it stipru pamatu nodereja Eiropas walstju neweenprahtiba Kihnas jautajumôs, pee kam Kihnas waldiba allasch it weikli tâ prata eegrosit, ka tur, kur Kihna weenai Eiropas walstij ko labu atwehleja, drihſ otra radahs, kas to nemaſ negribeja uslaist. Tagad nu abi stiprakee Kihnas mantineeki wismasakais weenâ swarigâ leetâ sawâ starpâ weenojuschees, ka nestahsees weens otram zelâ — naw ko schaubitees, ka tas ir brangs solis uſ preekschu pa to zeku, kura gala mehrkis ir Kihnas pilniga isdalischana zitu walstju starpâ. Bet par to mums naw ko noſkumt, ka schi milsigâ walsts atwerahs Eiropas kulturai un winas sen nowezojusehs, panihkuſi dsihwe dabu no Eiropas jaunu spirgtumu. Pahrrunadami islihgumu Kihnâ, daschi Angku laikrakſti issaka domas, ka lihdsigâ kahrtâ Kreewijai un Anglijai wajadsetu islihdsinatees ari Persijâ. Tahdas Angku wehleschanahs gan buhs zehluschahs tamdehl, ka Kreewija pehdejâ laikâ jo manami sahkuſi ruhpetees par sawahm intresehm Persijâ, ihpaschi ari par dselszeku buhwi un sawas tirdsneezibas weizinaschanu. Angkeem nu bail, ka tik Kreewija neaisſteidſahs Persijâ wineem preekschâ un ko neeemanto, kas kahrigajai Anglijai patiktu. —

Italijai kahre pehz Kihnas mantahm sagatawojuſi tik daudſ nepatikſchanu, ka tahm nemaſ wehl negrib gals rahditees. Kihnas dehl krituscho ministeriju nebuht wehl negrib isdotees atjaunot. Waina laikam ta, ka neweens labpraht negrib usnemtees ahrleetu wadischanu, labi sinadams, zik gruhti nahksees Kihnâ eewahrito putru isstrehbt. Wiswairak kâ nahkamo ahrleetu ministri min Wiskonti-Wenostu. Bet tas ir wispahr pasihstams kâ Kihnas politikas preekineeks un wehl nule winsch issazijees, ka Italijas spehki preeksch tam par masu, lai waretu Kihnâ ko eewehrojamu panahkt. Tadehl ja Wiskonti-Wenostu eewehletu par ahrleetu ministri, tad ta buhtu deesgan gaischa sihme, ka Italija Kihnâ grib kahptees atpakal. Bet ari ta nebuhtu nekahda weegla leeta un waldibai buhtu sagaidami sihwi usbrukumi paschu mahjâs no wiseem teem, kas Italiju wehl arweenu grib redset leelwalsts godâ — un leelwalsts tatschu nedrihſt tik weenkahrschi no ta atsazitees, kas tik leelisti usſahkts. —

Wahzu waldibas un politikas wihri jau ilgaku laiku nodarbojahs ar kahda leeliska kanala projektu. Proti nodomats Reinas, Weseras un Elbes upes saweenot zaur kanalu, kas isnahktu kahdas 400 werstis garsch un ismaksatu pahri par 100 miljonu rubku. Protams, ka schahds kanals leelâ mehrâ weizinatu satiksmi un tirdsneezibu. Keisars Wilhelms un ministerija projektu silti aisstahw. Bet ir daudſ tahdu leelgruntneeku un leelruhpneeku, kam no kanala gaidama pelnas masinaschanahs; tee nu netaupa ne wahrdu, ne naudas, lai projektu apkarotu. —

Austreeschus stipri ustraukuſi kahda sawada kibele, kas nogadijusehs kara-spehka waldei. Proti Austrijas kara ministerija patlaban ruhpejahs par jaunu leelgabalu apgahdaschanu wisam kara-spehkam. Jauno leelgabalu eerihkojums wehl ir zeeschs noslehpums. Bet tè un nejauschi israhdijees, ka kahdu no scheem leelgabaleem islaboschanas dehl uſ Wihni suhtot, weens gabals no ta nosagts un proti taisni tas gabals, kurâ meklejams wiss jaunahs konstrukzijas noslehpums. Ne bes eemesla domâ, ka lauprjums buhs nahzis taisni tahdâs rokâs, no kurahm tas wiswairak bij glabajams. Kahds no waldibas laikrakſteem gan mehgina eestahstit, ka nosagtais gabals nebuht neesot swarigs un ka tauni nebuht neglabajotees konstrukzijas noslehpums. Bet ronahs maſ tizetaju un kara ministerijai jadsird pahrmetumi par palaidnigu rihkoschanos, jo sahdsiba isdarita Wihnê, kur peenahkuschais wagons pa nakti atstahts neislahdets. —

Franzijâ Freisiné weetâ par kara-ministri stahjees lihdſschinejais atklahtu darbu ministris Krantzs. Wispahr Freisiné schkirschanos noschehlo, jo domâ, ka ja kahds, tad winsch buhtu paspehjis glahbt kara-spehka godu tagadejâ gruhtajâ laikâ. —

Parisê nesen nomirse baroneete Klara Hirsch, atstahdama kahdu 200 miljonu rubku mantas. No schahs mantibas tikai kahdu peekto daku dabu attahlaki radineeki, kamehr wiss zits norakstits daschahm labdaribas eestahdehm, bet gandrihſ weenigi tikai tahdahm, kas dibinatas preeksch Schihdeem. —

Bulgarijas knasam Ferdinandam usbrukuſi ta nepatikſamâ liksta, ka winam jateesajahs ar sawu seewas tehwu Parmas herzogu, tadehl ka tas pehz sawas meitas, knaseenes Luises nahwes wairs negrib maksat laulibas kontraktâ apsolito gada maksu. Herzogs atsauzotees uſ tam, ka knass Ferdinands pirmais pahrkahpis laulibas kontraktu, jo tani bijis nosazits, ka wisi no knaseenes Luises dsimuschee behrni jaaudsina katolu tizibâ. Kâ sinams, knasa Ferdinanda wezakais dehls ir pareistizigs. —

No eekschsemehm.

Kreewijas dselszeli pagahjuschâ gadâ eenehmuschi 457,549,541 rubl. (gadu agrati 432,445,168 rubl.). Tâ tad pagahjuschâ gadâ dselszeku eenehmumi pawairojuschees par 25,104,373 rbl. jeb 5,8 proz. Pasaſcheeru dselszeli weduschi 70,877,406 (gadu agrati 65,609,664) un pretschu — 6,024,585,000 pudu (gadu agrati 5,562,542,000 pudu). Tâ tad pasaſcheeru wedumi pawairojuschees par 8 un pretschu wedumi par 8,3 proz.

Pasinojums Baltijas Pahrtikas Beedribahm. Baltijas saweenoto Pahrtikas Beedribu komiteja tur par sawu patihkamu peenahkumu norahdit Baltijas Pahrtikas Beedribahm, ka winahm tik nepeezeeschami wajadsigâ grahmata: „Weikala wadona kontrole“ pehz rewidenta J. F. Scherebjatjewa kga aisrahdijumeem jau pagatawota un dabujama pee grahmatu tirgotaja J. Osola kga Zehsis. Grahmata stiprôs un glihtôs wahkôs eeseeta, 200 lokſnes beesa, maksâ 4 rbl. 50 kap. Schi grahmata wisahm Pahrtikas beedribahm uſ siltako eeteizama. Ihpaschi tagad, beedribahm sawus rehkinus par pusgada darbibu noslehdsot, isdewigs laiks sahkt pehz winas rihkotees, nododot wisas prezes bodê weikala wadonim pa pahrdoschanas zenahm. Weikala wadona kontroli eewedot, beedribas droschi war zeret uſ daudſ jo labakeem panahkumeem. Grahmata warehs noderet wairak gadeem.

G. Wulffs,
Baltijas saweenoto Pahrtikas Beedribu komitejas rakstwedis.

No Igaunusemes. Patihkamu sinu strahdneeku jautajumâ nes kahds Reweles laikrakſts. Proti strahdneeki sahkot no pilsehtas greestees atpakal uſ laukeem, peedsihwojuschi, ka leelakâ pelna pilsehtâ nespehj atſwehrt leelo dahrdsibu.

Lodsâ, kâ weetejâ awise sino, notizis **breesmigs ugunsgrehks**, kurâ wairak personas tapuschas eewainotas un seschas personas dabujuschas galu. Pagahjuschahs nedekas zetortdeenas wakarâ kahdas tâ behwetahs „strahdneeku kasarmas“ apakschejâ stahwâ pasprukuſi uguns, kura ahtri isplatijusees pa wisu leelo ehku, tadehl ka ta bijuſi weegli buhweta. Namâ dsihwojuschi daschi simti personu. Augscheju stahwu eedsihwotaji wisi nepaguwuschi isglahbtees, tadehl ka koka trepes deguschas un dsihwokli ahtri peepluhduschi ar noslahpejoscheem duhmeem. Waimanu sanzeeni bijuschi dsirdami no wisahm pusehm. Ugunsdsehsejі wispirms zentuschees glahbt breesmâs esoschas personas un wineem ari isdewees daschas isglahbt. Kahda nedekâs guletaja, nahwes bailês buhdama, ar weenu deenu wezu behrnu pa logu islekuſi uſ sehtas akmenu brugi; wina dabujuſi tik stipru eewainojumu, ka drihſ pehz tam islaiduſi garu; bet winas behrns jau nokrihtot bija nomiris. Dewinas zitas pa logu islekuschas un stipri eewainotas personas tapuschas aisnestas uſ slimnizu. Ap pulksten 12 nakti uguns bijuſi tik tahli apdsehsta, ka ugunsdsehsejі warejuschi ee-eet ehkâ. Wini sem jumta kahdâ kaktâ atraduschi trihs apgrusduschus lihkus, kahda wihra, seewas un behrna. Nelaimigee, atrasdami trepes leesmâs, bija behguschi uſ behnineem un tur duhmôs noslahpuschi. Ari kahda prezi gadus weza behrna lihkis tapis atrasts. (B. W.)

No Wilnas. Godigs Schihds. Nesen Wilnâ nomiris kahds pilsehtâ labi pasihstams wezs pilsonis P., atstahdams tikai weenu meitu. Pehz behrehm atnahzis kahds sweschs Schihds un nodewis meitai pazinu ar 800 rubkeem, kurus tas no winas nelaika tehwa preeksch kahdeem 12 gadeem uſ goda wahrdu aisnehmees. Schihds aisgahjis, sawu wahrdu nesazijis.

No Kreslawkas (Witebskas gubernâ). Scheit preeksch kahda laika notika kahds **behdigs gadijums dehl nelaimigas mihlestibas.** Pee schejeenes grahfa Kreslawkas muischâ bij par rakstwedi kahds jauns Latweetis, kas bij eemihlejees kahdâ no schejeeneeschu Poku semneezehm. Bet tâ ka wezaki tam nopeetni pretojuschees un winu rupji atraidijuschi, tas sew padarijis galu, sawâ istabâ sew rewolwera lodi eeschaudams galwâ. Nelaimigo apraud wezs tehws kâ weenigo apgahdneeku.

— Schejeenes apkahrtnê dsihwo labi daudſ Latweeschu, iskaisiti Poku un Kreewu starpâ. Tee pa leelakai daļai ari wisai peesawinajuschees schejeeneeschu walodas isteizeenus un teikumus. Tâ ka te ir Daugawâ slikti zaurbrauzama weeta plosteneekeem, tad scheem te allasch janem wairak strahdneeki klaht. Schejeenes Latweeschi eet par strahdneekeem minetâ weetâ wiswairak swehtdeenâs, jo darba deenâs dascham ir muischâ jadeen, dascham atkal sawi lauki jaar. Pat daschi saimneeki un winu dehli tâ dara.

E. K.

Widseme.

No Rigas. Preeksch Eeksch-Kreewijas truhkuma zeetejeem kahds dahmu pulzinsch Rigâ 5 deenâs salasijis 3065 rbl. 69 kap.

No Rigas. Preeksch otras Gertrudes draudses basnizas buhwes Leeldeenas atswehtê pa wisu Rigu salasiti kahdi 55,000 rubki. Rigas laikrakſti ar preeku apleezina, ka peedalischanahs no eedsihwotaju puses bijuſi deesgan wispahriga: sneeguschi dahwanas ari deenestneeki un ziti masturigi laudis, pat nemaſ neusaizinati. Sagaida, ka ari wehl wehlak eenahks dahwanas no tahdeem, kas pee wispahrigahs lasischanas waj nu aismirsti, waj mahjâs neatrasti.

No Rigas. Strahdneeku dsihwe. Pehz pagahjuscho gadu preekschsihmes ari schogad Rigâ eepluhst daudſ eenahzeju no zitureenes. Tikai agrakôs gadôs eenahkschana sahkahs daudſ agraki nekâ schogad, tâ ap Jurgeem un wehl wehlaku, kamehr tagad jau Februara sahkumâ eeradahs daudſ strahdneeku darba mekletaju. Starp eenahzejeem daudſ wairak nekâ ziteem gadeem sastopami ari Leischi, Poki Eenahzeju stahwoklis loti behdigs; lihdſpanemtee graschi issiluschi un seemâ darbu gruhti dabut, kad pee buhwehm gandrihſ wisi darbi beiguschees. Pat teem strahdneekeem, kas Rigâ jau dsihwo un tadehl labaki pahrsiu, kur un kâ war darbu dabut, dascham no Dezembra mehnescha lihdſ schim laikam bijis japaleek bes darba. Par wisu scho laiku un parahds „loti“ leelisti audsis un aisees ilgaks laiks, kamehr warehs to atpelnit atpakal. Pahrtikas prezes ir daschreiſ lehtakas kâ Jelgawâ, bet to teesu dsihwokli un malka loti dahrga. Maja „kamorka“ maksâ no 50—60 rubku pa gadu un tad wehl werstim tahli jaeet lihdſ darba weetai; daschreiſ pat ne par nauda newar dabut. Darba maksa paleek arweenu lehtaka, un ko lai dara, ja ari Latweetis negribetu par lehtaku maksu strahdat, tad Leitis strahdâ rokes butschodams. Un Leitis waj „Polens“ war ari lehtaki strahdat: kamehr mehs paschi sewi un familiju gribam apgehrbt un apgahdat kâ daudſ uſ zilwekam peenahkahs, Leitis walkâ weenu krekli, kamehr tas noplihst, ehd maisi un silki, to pamehrdams sahli un peestrehbdams uhdeni... Ikkatru deenu nahkahs redset, ka strahdneeki peedahwajals pee buhwehm, bet allasch jadabon atbilde: „naw wairs wajadsigs!“ Deenas maksa 70—80 kap. ar strahdneeka maisi. Bet darba meklетaji reti kad waizâ, zik maksâ, wini buhtu jau laimigi, kad ik darbu dabutu. Sinams, teem, kam ir pasihstami, waj kas fabrikâ dabujuschi pastahwigu weetu, teen eet deesgan labi, wismaſ kamehr tee salokschna spehka gadôs... Sawu wajadsibu kopiga atsisschana pee strahdneekeem deesgan maſ attihstijusehs. Laikrakſtus lasa deesgan maſ un tad wiswairak jannakee strahdneeki. Ja grib ko panahkt, tad wiswairak metahs katrs uſ sawu roku: waj nu „eeschauj“ meistaram, waj isdod labas magaritschas, waj rauga ar lihschanu, waj zitadi — un kas jau ismanahs, tagad wehl teek ari uſ preekschu. No beedribahm strahdneeki wiswairak peedalahs pee palihdsibas beedribahm un behru kasehm, kâ pee Jonatana, Zeribas, Tornakalna pal. beedribas un zitahm. Derigas weetas, kur wakas brihschus pawadit, ari mums gruhti atrast — kaut gan te Rigâ buhs tuhkstoscheem strahdneeku, bet brihwlaſitawas te naw neweenas. Atleekahs — kabaks, kur leela daļa strahdneeku ari pawada sawus wakas brihschus. N. N.

No Rigas. Atkal jauns stikis! Pagahjuschâ nedekâ kahdâ Terbatas eelas eebrauktawâ kahds cebrauzejs semneeks tâ nowakarê eegahjis eebrauktawai blakus esoschâ namâ, uſ kahdu pusstundu apzeemot kahdu sawu pasihstamu, likdams sawam 10 gadus wezam sehnam winu usgaidit turpat kahdâ eebrauktawas wahgusiti, kur, bes sirga leetahm un baribas, tas eenesis no wesuma ari pahris spainischus sweesta. Lihdſ ko sehna tehws isgahjis pa wahrteem, eenahzis eebrauktawas sehtâ kahds pehz „sweesta kaufmana“ gehrbees wihreets. Pehdejais peegahjis pee sehna un prasijis, kur tad tehws esot aisgahjis? Sehns tam wakſirdigi atbildejis, ka tehws eegahjis pee minetâ pasihstamâ un drihſ buhschot nahkt atpakal. Peenahzejs suhrojees, ka winam nemaſ neesot laika gaidit, bet katrâ sinâ, swarigu darischanu dehl, ar sehna tehwu esot jasteekahs; waj sehns newarot aiseet un tehwu paluhgt, lai winsch tuhlin atnahkot, esot loti steidsigas darischanas. Peenahzejs wehl sehnu droschinajis, ka schis pa to laiku buhschot palikt un sehnu ar tehwu usgaidit turpat wahgusiti, zitadi warot kahds to panemt. Tâ ka sehns sinajis, kur tehwa pasihstamais dsihwo un winam peenahzejs lizees usticams zilweks, tad winsch ar tahdu preekschlikumu bijis meerâ un aisskrehjis pasaukt tehwu, lai tas tuhlin nahk „steidsigâs darischanâs“ sarunatees ar steidsigo „darischanu kungu“. Un ari tehws dabujis pahrleezinatees, ka „kungs“ ir bijis teescham pahrak steidsigs, jo kamehr sehns ar tehwu atnahkuschi, tas jau — laikam „newakas dehl“ — bijis aisſteidsees lihdſ ar semneeka 2 spaineem sweesta. —s.

No Pernawas. Schejeenes ahrsteschanahs un juhras masgaschanahs weeta, kura gadu no gada top wairak apmekleta, pagahjuschâ gadâ tapuſi teizami uskopta. Siltai masgaschanai tikuschas ap 10 istabu peegahdats klaht; tapat wispahrigais weesu nams zaur peebuhwi dabujis sewischku ehdamu un lasamu istabu klaht, kâ ari it plaschu musikas sahli; ari klajais laukums weesu nama preekschâ tizis paplaschinats. Daudſ jaunu wasaras dsihwokku te pagahjuschâ gadâ peebuhweti klaht. Schos wasaras namus te naw zehluschi tik ween Pernawas eedsihwotaji paschi, bet ari laba daka sweschu weesu, kureem te patihk ik gadus no jauna sawu wasaras laiku pawadit. Ir wehl peeminams, ka ari masgaschanahs parkâ peegahdati klaht daschi jauni ehrti zeki, alejas, rotalaschanahs laukumi un atpuhschanahs sehdekli. Gar juhrmalu sastahditi daudſ jaunu koku, kozinu un kruhmu. Par tahdu pehdejâ laika uſtopschanu te japateizahs ihpaschi pilsehtas galwai O. Brackmana kungam. — Pernawas masgaschanahs weetai ir wiszaur lauku isskats jeb rakſturs. Lipigas slimibas te loti reti atgadahs. Pehdejôs 6 gadôs te tikai kahdi 18 tihfa slimneeki un 10 asinsſehrdsigee tikuschi ahrsteti. Masgaschanahs te atrodahs ihsti juhras malâ; ta ir schkirta wihreeschu un seeweeschu kahrtai. Wiss eerihkojums schai weetâ ir teizams. Juhras mala te ir sekla un tapehz te ari it tahlu juhrâ eekschâ steepjahs gari steki, no kureem masgajahs. Weens stekis nolemts wihreescheem, weens seeweescheem. Mahjinas uſ Pernawas masgaschanahs stekeem ir glihti balti iskrahsotas; trepes un pahki, kas stekus tura, ir ar kruhmeem apstahditi. Steki ir tik stipri zelti, ka lihdſ schim tos nekahda wehtra naw spehjuſi jebkahdi postit. A—rs.

No Ehrgemes. Dsehrumâ nosists. Sakajâ zeturtdeenâ schejeenes kapsehtâ apglabaja kahdu mironi, kas Puhpolu swehtdeenâ W. kroga stedelê bij no kroga brahlischeem eenaidâ nosists. Schis notikums teescham par kaunu wisai muhsu draudsei. T. B.

No Maſ-Salazes. Pa Jurgeem ar pahrkrawaschanos muhsu gahjeji ir tâ apraduschi, kâ ar deenischku maisi. Jurgi teem ir preeka- un swehtku deena wahrda ihstenâ nosihmê. Daudſ pahrkrawajahs, kâ rahdahs, weenigi tadehl, lai wisus schos preekus pilnâ apmehrâ waretu lihdſbaudit. Muhsu apgabalâ ir gahjeju dsimtes, kas katru gadu pahrkrawajahs; kadehl, to winas paschas nesin; ir sirmgalwji, kuri nekur naw ilgaki kâ weenu gadu warejuschi nodsihwot. Waj tahdeem gahju putneem jauna pelnas weeta buhs labaka waj sliktaka, tas wineem ir gluschi weenalga. Wajaga tikai zekot, wajaga pee ikkura kroga peeturet un pehdejos rublischus, kas wehl pee darba deweja — saimneeka usglabajahs, „nosist“. Wisi ir tik preezigi, tik laimigi. Wisi ir swehtku drahnâs tehrpuschees, walodas pluhst kâ medus par winu luhpahm. Kad pee wineem apjautajahs, kas gan schahdai jautribai ir par zehloni, tad wisi it kâ weenâ mutê atbild: „Mums tagad selta laiki. Jums truhkst strahdneeku.“ Kad scho rindinu rakstitajs kahdam schahdam jautram pulzinam pastahstija, ka laikrakſti sino par strahdneeku salihgschanu no Eeksch-Kreewijas, Polijas un pat Wahzijas, tad winu gihmji stipri pahrwehrtahs. Ja, scha gada Jurgôs pee mums wisi zeki mudscheja kâ tirgû! Verotajs.

No Walmeeras. Pawehle pagastu waldehm. Aprinka preekschneeka kungs dara sekoscho sinamu:

„Esmu eewehrojis, ka daschas pagasta waldes, pamatodamahs uſ Widsemes gubernatora kunga preekschrakſtu, iſſludinatu „Widſ. Gub. Awischu“ № 144 par 1858. gadu, atsakahs no maksaschanahm par sawu pagasta slimo lozekku ahrsteschanu pilsehtu slimnizâs. Bet tâ ka minetais preekschrakſts, pehz Widsemes gubernas waldes isskaidrojuma no 1. Aprika 1894. g. sem № 2573, sihmejahs tikai uſ Widsemes gubernas slimnizahm, bet ne uſ zitu gubernu pilsehtu slimnizahm — usdodu pagastu waldehm, tahdôs gadijumôs, kad peenahk prasijumi no zitu gubernu pilsehtu slimnizahm, lai samaksâ par sawu slimo lozekku ahrsteschanu tajâs slimnizâs, tuhlin bes kaweschanahs ispildit tahdus prasijumus un neleetot nekahdas eerunas, kuras ir weltigas. A. A.

No Jurjewas. Mobiliseschanas mehginajums. Jurjewâ, kâ laikrakſti sino, 30. Aprili atbrauzis Keisariskâ Angstiba Leelknass Wladimirs Aleksandrowitschs tanî noluhkâ, isdarit mobiliseschanas jeb kara-spehka sarihkoschanas mehginajumu. 29. Aprika wakarâ Jurjewâ nonahkuſi pawehle mobiliseschanu isdarit. Tuhlit issuhtitas eesaukschanas kahrtis reserwisteem un semes sargeem, kam 24 stundâs pehz kahrts saņemschanas jadodahs zelâ uſ sapulzeschanahs weetu (Jurjewu) un tur nosazitâ terminâ japeeteizahs. Tapat sinamâ terminâ bijuschi jaeesuhta wisi kara-spehkam derigee sirgi.

Kurseme.

No Leepajas. Leepajas tirdsneeziba ar ahrsemehm 1898. gadâ. Pagahjuschâ 1898. gadâ iswests zaur Leepajas ostu uſ ahrsemehm pretschu par wairak nekâ 31½ miljonu rubku — proti, par 31,716,322 rbl. Wiswairak pretschu iswests uſ Angliju — par gandrihſ weseleem 10 miljoneem (9,668,858) rubku; tad nahk: Wahzija — ar 7,366,727 rbl.; Hollande — ar 5,573,535 rbl.; Franzija — ar 2,855,438 rbl.; Dahnija — ar 2,679,411 rbl.; Sweedrija — ar 1,422,774 rbl.; Norwegija — ar 1,317,211 rbl.; Belgija — ar 758,483 rbl. un wispehdigi Amerika, uſ kureeni iswests pretschu tikai par 73,885 rbl. — Pee issuhtischanas uſ ahrsemehm peedalijuschahs pawisam kahdas 55 schejeenes firmas, starp kurahm wiswairak issuhtijuschas schahdas firmas: Gerhardts un Heijs par 4,834,938 rbl., Eliasbergs un beedrs par — 2,961,945 rbl., N. J. Kostolanskis — par 2,935,503 rbl., Rabinowitschs un beedrs — par 1,867,441 rbl., Brahli Kohje — par 1,810,142 rbl., Lewis un Hermers — par 1,564,873 r., „Maskawas starptautiskâ tirdsneezibas banka“ — par 1,224,015 rbl., „Austruma sabeedribas“ Leepajas aģentura — par 1,099,985 rbl., Hagens un Soldans — par 1,031,408 rbl. — Wisas zitas firmas issuhtijuschas pretschu par masak kâ weenu miljonu rubku. — Kugu, kâ wisôs pehdejôs gadôs, tâ ari pagahjuschâ gadâ, eenahzis wiswairak no Wahzijas — proti, 296 kugi; tad zitas walstis un semes seko schahdâ kahrtibâ: no Anglijas — 290 kugi, no Sweedrijas — 170, no Dahnijas — 170, no Belgijas — 27, no Norwegijas — 23, no Holandes — 7, no Portugales — 4, no Afrikas — 4, no Amerikas — 2, no Franzijas — 1 un no Australijas — ari 1. Sihmejotees uſ tautibahm, eenahkuschee kugi peederejuschi: Dahneem — 268, Wahzeescheem — 216, Kreeweem (Someem un Latweescheem) — 166, Sweedreem — 145, Angkeem — 79, Norwegeem — 59, Hollandeescheem — 2, Franzuscheem — 1 un Spahneescheem — ari 1.

— **Noslihzis.** Treschdeen 28. Aprili, ap pulksten 5 pawakarê, eekrita kahds 10 gadus wezs puisens, siwis matschkerejot, ostâ un noslihka. Wina lihkis, neraugotees uſ wisu ilgo mekleschanu, naw tomehr lihdſschim wehl atrasts. L.

No Leepajas. Ar Sw. Annas 1. klases ordeni apbalwots Keisara Aleksanora III. ostas darbu waditajs inscheneers general-majors Mak-Donalds. (K. G. A.)

Ar ordeneem apbalwoti: ar Staniſlawa 2. klases ordeni Walstsbankas Leepajas nodalas kontroleers, walsts padomneeks W. Spira; ar Staniſlawa 3. klases ordeni — Kuldigas rentmeistars galma padomneeks Linge un Krona Palatas grahmatwedis Sokolows. Ar Sw. Annas 2. klases ordeni apbalwots Baltijas Domenu Waldes pahrwaldneeka palihgs G. Dartaus. (K. G. A.)

Par Jelgawas Apgabala Teesas Tukuma aprinka teesas timekletaja weetas ispildītaju peestatits kolegiju sekretars Slutschewskis. (K. G. A.)

No Bauskas aprinka. Seemas sehju stahwoklis. Ihsti labi ir pahrseemojuschas seemas sehjas sausigâs smiltis un smiltis mahla semês. Glihsdas un stipra mahla semes rudsi ir pa daļai ispuwuschi; kweeschi turpreti atrodahs notak labâ stahwoklî. To paschu war ari teikt par aboliņu. Tikai purwa semês wisas seemas sehjas ir wahjas, pee kam ne masum wainigas stiprahs nakts salnas Aprika mehnescha beigâs, un seemeļa wehjsch, kas puhta wairak deenas ap to paschu laiku. Z.

No Kalnamuischas (Dobeles apr.). **Sawads notikums.** Swehtdeen, 25. Aprili, schejeenes kapôs apbedija Gr. mahju saimneeka mahti. — Nelaikes brahlis, kursch pee kapa turejis runu, tizis tâ aisgrahbts, ka tas raudadams nokritis gar semi un, pehz atsauktâ ahrsta isteikuma, bijis uſ weetas pagalam. (B. W.)

No Kundeem, Kuldigas apr. Kadehl strahdneeku truhkums naw pee wiseem deenesta kungeem weenads? Waj mehs sche muhsu apkahrtnê it ihpaschi waram par strahdneeku truhkumu runat? Preeksch muhsu apgabala man uſ scho jautajumu it weenkahrschi jaatbild ar „nê“. Kur sche strahdneeku truhkst, tur ta pa daļai paschu deenesta kungu waina. Un schi waina daudſkahrt pastahw nelaipnâ stingribâ, pahrleezigôs pagehrejumôs un semkopibas sinaschanu truhkumâ. Kad strahdneeks mana, ka wina kungs naw pilnigs semkopibas praschanâ, tad winam suhd pret to wajadsigâ zeeniba, un kad nu deenestkungs sawas wahjahs sintbas semkopibâ grib segt ar nelaipnu un rupju usweschanos pret deenestneeku, tad jaw ihstais lihdſeklis atrasts, kâ strahdneekus no sewis atbaidit. — Barons Werners fon Buchholtz kungs bij scheit 4 gadi rentskungs. Schinis 4 gadôs winam nekad naw strahdneeku truhzis un strahdneeku maina ir pee wina loti reti notikusi. No Jurgu deenas trokschņa un krawaschanahs bija wina laudis pawisam atradinajuschees. Stingrs taisnibas-gars un praschana sawus laudis pee kreetnas, pilnigas peenahkuma ispildischanas peeturet, bija wina slawa un rota. Wina wadischanâ ari strahdneeku tikumibas stahwoklis loti pazehlees. Saweem kaimineem winsch weenumehr bija un buhs laba preekschsihme, kâ zaur taisnibu un gudribu eemantojama un usturama draudsiga satikſme starp deenestkungu un deenestneekeem. Kad winsch Jurgu deenâ schini gadâ no saweem deenestlaudim atwadijahs, tad tee winu ar behdigahm sirdim un asarahm azis iswadija, un teescham ilgi jo ilgi winsch paliks mihlâ un pateizigâ peeminâ tiklab pee saweem bijuschcem deenestlaudim, kâ ari pee saweem kaimineem. y.

No Wehrgales, Grobinas aprinki. Slepkawiba. Otrdeen 20. Aprili, treschâ Leeldeenas swehtku deenâ, tapa muhsu apgabals nepatihkami istrauzets zaur schausalīgu slepkawibas darbu, pastrahdatu — kâ

leekahs — aiſ atreebſchanahs. Minetahs deenas nowakarê, ihſi preekſch ſaules noreeteſchanas, ſchejeenes Wehrſchu-meſchſarga dehls, wahrdâ Andrejs Grinblats, dſirdejis meſchâ norihbam ſchahweenu. Tà ka meſchſarga paſcha naw bijis mahjâs, tad dehls pakampis biſi un dewees uſ meſchu raudſit, kas tur ſchauda, domadams, ka ſchauditajs buhs laikam kahds ſlepenmedineeks. Meſchâ winſch ſaſtapis otru meſchſargu, kas — ſchahweenu iſdſirdis — ari bijis turpu aiſſteidſees. Abi, pa meſchu ſtaigadami un ſchahweju meklêdami, tee drihſi uſgahjuſchi ari kahdu wihru, kas — ſawu ſchauſamo pee egles peeſlehjis — rihkojees patlaban zelt noſchautu ſtirnu ſew uſ plezeem, bet meſchſargus nahkam eerauguſ, noſweedis ſtirnu, pakampis ſawu eerozi un aiſbehdſis. Andrejs Grinblats tad panehmis ſtirnu uſ plezeem un neſis to uſ mahjahm, kamehr otrs meſchſargs gahjis ar biſi gabalu nopakaļis. Peepeſchi meſchſargs iſdſirdis atkal ſchahweenu norihbam. Neka laba neparedſedams, winſch dewees uſ preekſchu raudſit, waj Grinblatam naw kas ļauns lehzees — un teeſcham, winſch to atradis noſchautu pee ſemes gulam — wehl ſiltu, bet jau beſ dſihwibas un neſto ſtirnu winam lihdſâs. Pa to ſtarpu bijis pahrgahjis mahjâs ari pats Wehrſchu-meſchſargs un, ari ſchahweenu iſdſirdis, aiſſteidſees uſ meſchu, kur un atradis ſawu dehlu jau lihki. — Noſchautais bija tikko ſchini pawaſarâ no Wez-Sahtu ſemkopibas ſkolas pahrnahzis jauneklis, 19 gadus wezs. Tuhlin pehz ſkolas beigſchanas winam kaiminu muiſchâ bija gadijuſehs ari noderiga weeta, tà ka wareja preezigi un ar zeribahm raudſitees nahkotnê, bet nu krita negehligai atreebſchanahs ſlepkawibai par upuri. — Ahrſta iſmekleſchana leezinaja, ka jauneklis noſchauts ar rupjahm ſtirnu ſkrotim, no muguras puſes un attahlumâ tikai uſ kahdeem 6—8 ſoļeem, jo wiſs ſchahweens bijis ſagahjis mugurâ. — Aiſdomas kriht uſ kahdu Dunalkas ſaimneeka dehlu, kas ſtipri nodarbojees ar aiſleegtu medneezibu un minetâ deenâ tapis meſchâ redſets. Winſch tagad — ſinams — apzeetinats un nemts zeetâ iſmekleſchanâ. —.—

No Schlpils. Baſnizas pahrbuhwe. Schinî waſarâ tiks pahrbuhweta muhſu baſniza. Tiks liktas jaunas daſchas ſijas, kas no leetus ſapuwuſchas un jauns jumts. Tad wehl teek no mahzitaja kga labprahtigas dahwanas laſitas preekſch krahſnim un dubult logeem. Nudenî, kad buhs beigts pahrtaiſiſchanas darbs, ſwinehs lihdſ ari peezdeſmit gadu jubilejas ſwehtkus. Tagad deewkalpoſchana noteek ſkolâ. — Kalnajs.

No Aiſſtareem, Grobinas aprinkî. Nelaimes gadijums. Peektdeenâ preekſch Leeldeenas uſ Aiſputes-Leepajas paſta zeļa — apmehram 6 werſtis no Aiſſtareem notika ſchahds wiſai noſchehlojams nelaimes atgadijums. Aiſputes ormanis Jonas wedis no Leepajas uſ Aiſputi wairak paſaſcheeru, ſtarp kureem kahdam bijis rewolweris un kurſch tad ari nehmees ar ſawu rewolweri ſchaudit tàpat gaiſâ, preezadamees, ka labi ſprahgſt. Kad jau wairak ſchahweenu norihbejuſchi un ſchahwejis domajis, ka rewolweris nu tukſchs un nu jo droſchi war ar to rihkotees, tad nemaſ roku wairs tahlaki neiſſteepdams nehmees ſawu eerozi wiſadi groſit, zilat un ſpaidit turpat ſtarp ziteem ſehdetajeem. Tè peepeſchi norihb ſchahweens un weens brauzejs lodi peerê dabujis, ſalimſt turpat un ir uſ weetas pagalam ... Tik weeglprahtigâ kahrtâ noſchautais ir Latweetis, pee Aiſputes pilſehtas peederigs un wehl it jauns zilweks. Lai waretu ſawu wezu mahti labaki apgahdat, winſch bija aiſgahjis uſ Leepaju un eeſtahjees kahdâ fabrikâ, kur ari deeſgan labi pelnijis, tà kà warejis neween labi apgehrbtees, bet eekrahjees ari jau ſawu graſi naudas. Uſ ſwehtkeem nu dewees uſ Aiſputi, apſehrſt ſawu wezu mahti ... War eedomatees mahtes ſirdsſahpes, kad ta ſawu dehlu un maiſes deweju wairs neſagaidija pahrbrauzam ſweiku, weſelu un preezigu, kà bija zerejuſi, bet jau miruſchu ... Neapdomigais zilweks, zaur kuŗa weeglprahtigo rihkoſchanos ar ſchauſamu eerozi tahdâ nelaime notikuſi paſcha Leelajâ peektdeenâ, ir ari Latweetis un ari pee Aiſputes pilſehtas peederigs. — Treſchâ Leeldeenas deenâ noſchautais tapa leelam ļauſchu pulkam peedalotees paglabats Aiſputes pilſehtas kapôs. Schejeeneeks.

No Lejas-Kurſemes. Daſchadas ſinas. Otrâ Leeldeenu ſwehtku deenâ Aiſwiku ſkolas namâ ſkolotajs Sihļa kgs iſrihkoja ar behrnu kori koncertu ar tſchetrbalſigu dſeedaſchanu un deklamaziju. Dſeedats kluwa, kà jau arween Sihļa kga wadibâ, ļoti labi, tàpat ari deklamets. Daſchi ſehni nodeklameja ſawus gabalus tahdâ balſî un ar tahdu dſihwu waibſtu mainu, ka klaht eſoſcheem bija to papreezatees. Tahdu pat koncertu lihdſ ar teatra iſrahdi minetajs ſkolotajs iſrihkoja ar tahdeem pat panahkumeem ari Seemas ſwehtkôs. Lai gan pagaſtâ daſchi pret ſchahdu zenſibu un pret ſkolotaju wiſpahri iſturejuſchees deeſgan wehſi, pat naidigi, zeldami tam daſchadas nepelnitas nepatikſchanas, tomehr pehdejâ laikâ, pateizotees ļauſchu paſchu eeſkateem un ari daſcheem ſtingreem lihdſetkeem no wajadſigas puſes, muſinaſchanas gandrihſ pawiſam apkluſuſchas, par labu paſchu jaunahs audſes attihſtibai. Eenehmums no labprahtigahm dahwanahm nolemts par labu ſkolas bibliotekai. Nunajot par weenu ſkolu, nebuhtu leeki peeminet, ka pateizotees Leepajas apgabala tautſkolu inſpektoram Wembera kungam, Gramſdas ſkola no krona puſes eeguwuſi wehrtigas ſkolas leetas un biblioteku 226 rubļ. wehrtibâ. Tik janoſchehlo, ka zeen. inſpektora kunga preekſchlikums, eeweſt kopehdinaſchanu naw atradis pagaſtâ atbalſi. Tè pa dalai wainiga neweenprahtiba, bet pa leelakai daļai wahjee materialee apſtahkli. Ir pagaſti, kas ſchini ſinâ laimigaki, kam par ſkolahm gandrihſ waj nemaſ jeb wiſai maſ ruhpju, kà peem. muhſu kaimineem Preekulneekeem. Tur leelako daļu materialo ruhpju uſnehmis uſ ſewi Preekules dſimtkungs barons fon Korfs, dodams ſkolotaju uſturai no ſawas puſes beſ jebkahdas atlihdſibas ir naudâ, ir graudâ. Barons fon Korfa kgs ari zitadi wiſadi palihdſigs, kur tik weizinajama kahda wiſpahreja leeta. Tà, pateizotees weenigi tikai wina lihdſeekeem, Preekules muiſchai un pagaſtam ir ſaws ihpats uradniks. Ari pee jaunâ, ehrtâ un ar gaumi zeltâ Preekules pagaſta nama dſimtkungam jo leeli nopelni. Ap Preekuli, pateizotees dſelſzeļa peeſtahtnei, keegeļu fabrikai un daudſ zeļeem, kas ſcheitan ſapluhſt, pamaſ iſzehlees meeſts, kas ar katru deenu attihſtahs jo wairak. Preekulei tagad ir diwas ehrtas pretſchu pahrdotawas. Weena peeder tà dehwetai „Aſſites pahrtikas beedribai", otra ir priwata, brahļu Burkewitſchu. Warbuht pateizotees ſchahdai konkurenzei, pirzejeem par pretſchu labumu naw ko ſuhdſetees, kamehr zitkahrt tee bija padoti Schihdu rebineekeem, kas teem eegruhda kaut kahdu brahki. Preekulê tagad iknedeļu katru treſchdeenu notura nedeļas tirgu, winai ir ſawa lepna weeſniza ar labi eerihkotahm iſtabahm preekſch zeļineekeem. Newar atſtaht wehl nepeeminetas Preekules uhdens ſudmalas, kuŗas zeen. Schulza kgs eerihkojis wilnas kahſchanas un wehrpſchanas ruhpneezibu, eegahdadams par dahrgu naudu labas maſchinas, gahdadams par labu apkalpoſchanu un tahdi aiſſtaupidams apkahrtneekeem leelos iſdewumus, mehrojot gaŗus zeļus uſ tahkeem apgabaleem. E. S.

No Jelgawas.

Deewakalpoſchanas Sw. Annas baſnizâ no 5. lihdſ 12. Maijam. Swehtdeen, 9. Maijâ: 1) Lauku draudſê deewkalp. pulkſt. 1/210 no rihta; ſpred. mahz. Heintz. 2) Pilſehtas draudſê deewgaldn. pulkſt. 1/28 no rihta; deewkalp. pulkſt. 2 pehz puſd.; ſpred. mahz. Reinhards. 3) Latw. behrnu deewkalp. Kalweeſchu baſnizâ pulkſt. 1/21; mahz. Weissmanis. — Lauku draudſê uſſaukti: Sahmels Aiſters ar Doroteju Retenberg; Janis Korfs ar Annu Katrihni Mariju Narwait; Jahnis Sellis ar Trihni Brahkman; Gederts Weſsmans ar Katrihni Luziju Gaiſchajs; Janis Maleneeks ar Lihſi Sneedſe. — Pilſehtas draudſê uſſaukti: Jahnis Rudſcheiks ar Trihni Stelmacher, dſim. Reute; Karlis Libberts ar Emiliju Aneti Anſchütz; Dawids Rahzens ar Doroteju Helenu Bunke; Jehkabs Roberts Ritenbergs ar Minnu Paulini Winkelman; miruſchi: Anna Runze, 53 g. w.; Darte Brinkis, 85 g. w.; Anlihſe Eichholz, 67 g. w.; Frihde Margarete Katrihne Kapral, 2 g. 3 m. w.; Anna Schwabe, 55 g. w.; Liſete Emilija Erdman, 2 m. w.; Anna Ginzbügel, 67 g. w.

Dahwanu preekſch jaunahs baſnizas eenahzis: no Jana Swirbuta — 7 r. 50 k.; no kaufmana H. — 12 r.; no deewgaldneekeem — 11 r. 40 k.

Uſ „Sarkanâ Kruſta" Wirswaldes telegrammu kahda no ſchejeenes ſchehſirdigajahm mahſahm, Elisabete Oſolin noſuhtita uſ Samaras gubernu „Sarkanâ Kruſta" ſanitar-nodaļâ. (K. G. A.)

Schejeenes realſkolu Leelajâ eelâ pahrdos ſch. g. 10. Maijâ wairakſoliſchanâ, pee kam 13. Maijâ ſch. g. buhs otrreiſeja ſoliſchana. Pahrdoſchanas noſazijumus war apluhkot darba deenâs ſkolas kanzlejâ. Solitajeem jaeeleek 3000 rbl. leels ſaloņs. (K. G. A.)

Schejeenes polizejmeiſtara kungs 25. Aprilî iſlaidis pawehli, kuŗâ kwartalu uſraugeem un ziteem polizejas eerehdneem peekodina, lai tee eewehrotas nekahrtibas tihribas ſinâ un zitur rauga pehz eeſpehjas nowehrſt ar paſchas polizejas ſpehkeem ween, nekahrtibas uſrahdot un no wainigajeem pagehrot, lai tahs nowehrſch; tikai tur, kur pagehrejumus leedſahs iſpildit, jaſaſtahda protokols un wainigee jaſauz pee likumigas atbildibas.

Noſoditi. Pehdejâ laikâ dehl polizejas pawehku neiſpildiſchanas tikuſchas ſauktas pee atbildibas un no meerteeſneſcheem noſoditas ſchahdas perſonas: E. F. dehl meeratrauzeſchanas uſ eelas no 1. eez. meerteeſn. ar 10 r. waj 3 deenahm areſta; J. G. dehl pahrmehrigas peedſeŗſchanahs no 1. eez. meerteeſn. ar 3 rbl. waj 1 deenu areſta; K. S. dehl meera trauzeſchanas uſ eelas no 1. eez. meerteeſn. ar 2 rbl. waj 1 deenu areſta; meeſneeki E. A. un J. B. no 2. eez. meerteeſn. dehl polizejas pawehku neiſpildiſchanas, pirmais ar 15 rbl. un otrais ar 10 rbl.; tàpat par to paſchu pahrkahpumu K. un S. un J. Tſch. no 2. eez. meerteeſn. katrs ar 5 rbl.; L. E. dehl neatwehletas kahrſchu ſpehleſchanas weeſnizâ no 1. eez. meerteeſn. 13. Aprilî ar 50 rbl. waj 3 nedeļahm areſta; J. S. dehl meera trauzeſchanas uſ eelas no 1. eez. meerteeſn. 13. Aprilî ar 5 deenahm areſta; K. K. par to paſchu pahrkahpumu no 1. eez. meerteeſn. 14. Aprilî ar 15 rbl. waj 3 deenahm areſta; meeſneeks B. H. dehl lopu mozſchanas no 1. eez. meerteeſn. ar 5 rbl. waj 2 deenahm areſta; A. W. dehl neprahtigas apeeſchanahs ar uguni no 1. eez. meerteeſn. 14. Aprilî ar 50 rbl. waj 3 nedeļahm areſta. —.—

Sahdſibas. Pirmdeen 26. Aprilî ſemneekam K. R., kamehr tas uſ ſiwju tirgus ſarunajahs ar ſeeweeti M. J., no manteļa kabatas iſſagts naudas maks ar 10 rubļeem. Saglene tika apzeetinata un nodota iſmekleſchanai. — Nakti uſ 29. Aprilî kahds garnadſis bija mehginajis iſdarit ſahdſibu Leelajâ eelâ Sch. pulkſtenu magaſinâ, bet tas tika ſawâ nedarbâ trauzets un no eemihtneekeem fakets un apzeetinats. Iſmekleſchana teek turpinata. —.—

Ugunsgrehki. Zetortdeen 28. Aprilî ap pulkſten 1 nakti Walles eelâ Simoneita gruntsgabalâ aiſ neſinameem eemeſleem iſzehlahs ugunsgrehks, kas wehlak pahrwehrtahs par breeſmigu draudoſchu ugunsjuhru, kahdu ſchejeenes eemihtneeki ilgaku laiku nebija peedſihwojuſchi. Uguns bija iſzehluſehs maſâ malkas ſtalliti, tad aiſnehmuſi blakam ſtahwoſcho ſmehdi un no tureenes uguns pahrgahja uſ tuwu ſtahwoſcho Lankowska un Likopa prahwo koka ehku (agrako Sillera alus noliktawu), kas tagad bija eerihkota par konſerwu fabrikas noliktawu. No ſchihs ehkas uguns drihſâ laikâ ari aiſnehma wiſas zitas blakam ſtahwoſchahs konſerwu fabrikas ehkas, kas pehz pahris ſtundahm wiſas pahrwehrtahs par pelnu kopu. Ugunsdſehſeji ſchoreiſ ari bij aiſkaweti ahtrumâ atſteigtees, tadehl ka tagad fataiſa telegrafa drahtis; kamehr tee eeradahs un eerihkoja dſehſchanas darbus, uguns jau bija tik tahlu iſplatijuſees, ka no degoſcho ehku glabbſchanas newareja domat un tamdehl bija tikai weenigi jaapſargâ blakam ſtahwoſchahs ehkas. Ar abu twaika maſchinu un wairak roku ſprizu palihdſibu pehz pahris ſtundahm iſdewahs uguni tiktahl ſawaldit, ka ta tahlak neiſplatijahs un nu ari zitahm ehkahm wairs nedraudeja nekahdas breeſmas. Tomehr ugunsdſehſejeem bija wehl pilnas rokas darba wiſu deenu un ari wehl otrâ deenâ, kur aſais ſeemela wehjſch ugunsgrehka weetu atkal no jauna eekurinaja, bet pehz tam uguns tika pawiſam apdſehſta. Nodeguſchas ir pawiſam 6—7 ehkas un fadedſis ari leelâ daudſums gatawu konſerwas fabrikas raſchojumu; lihdſ 100 ſtrahdneeku palikuſchi beſ darba. Tà Lankowska un Likopa fabrika, kà ari Simoneita ehkas bijuſchas wiſas apdroſchinatas; ſkahdes pee pirmajahm notizees par apmehram 50,000 rbl. un otrajahm par 1900 rbl. — Peektdeen 30. Aprilî ap pulkſten 5 pehzpuſdeenâ aiſ neſinameem eemeſleem iſzehlahs uguns pee dſelſzeļa ſtanzijas peederoſchâ peeleekamâ kokâ ſchkuhni un ari te uguns drihſâ laikâ pahrgahja uſ otru blakam ſtahwoſcho ſchkuhni, kas abi ſtundas laikâ nodedſa lihdſ pamateem. Gan drihſumâ pee glabbſchanas atſteidſahs weetejee dſelſzeļa ſtrahdneeki ar rokas ſprizi, kà ari tika paſinoti pilſehtas ugunsdſehſeji, bet kamehr tee atſteidſahs un eerihkoja dſehſchanas darbus, uguns abjus ſchkuhnus bija jau pahrwehrtuſi par pelnu kopu. Tà ka ſchkuhnês tikuſchas uſglabatas daſchadas pee dſelſzeļa darba peederigas amata leetas, kas wiſas ari ſadeguſchas, tad ſkahdes eſot apmehram lihdſ 1000 rubļeem. — Swehtdeen 2. Maijâ pulkſten 10 no rihta aiſ neſinameem eemeſleem Katoļu eelâ, agrakajâ Katoļu baſnizas ſkolâ otrâ ſtahwâ bija aiſdeguſchahs wairak drehbju kaſtes; bet drihſumâ atſteidſoſchees ugunsdſehſeji uguni ahtrumâ nodſehſa un wiſas tahlakas breeſmas nowehrſa. Skahdes eſot notizis apmehram par 50 rubļeem. —r—

Wisjaunakahs ſinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 3. Maijâ. Wakar Wina Majeſtete Keiſars pagodinaja ar Sawu apmeklejumu no barona Stigliza atwehrto muſeju un Frantſchu-Kreewu labdaribas iſſtahdes Frantſchu nodaļu, Frantſchu ſuhtna Montebello un Frantſchu tirdſneezibas miniſtrijas aiſſtahwes Begar kundſes pawadibâ.

Peterburgâ, 2. Maijâ. 8. Maijâ Wiſaugſtakâ klahtbuhtnê Baltijas kugu buhwetawâ eelaidihs uhdeni I. ſchkiras kreiſeru „Gromoboi" un transporta kugi „Jenifei".

Peterburgâ, 1. Maijâ. Michaila maneſchâ ſwinigi atklahja ſtarptautiſko putnu iſſtahdi, ar Deewluhgſchanu. Pee atklahſchanas bija klaht goda preſidents Keiſariſkâ Augſtiba Leelkneſs Nikolajs Nikolajewitſchs, Wina Augſtiba Oldenburgas prinzis Aleksanders Petrowitſchs un zitas augſti ſtahwoſchas perſonas.

Peterburgâ. Keiſariſkâ Augſtiba Leelkneſs Konſtantins Konſtantinowitſchs Wiſaugſtaki eezelts par preekſchneeku komiſijai, kuras uſdewums, gahdat par peeminekļa zelſchanu Puſchkinam.

Româ, 14. (2.) Maijâ. Kehninſch ſchodeen ſanehma jauno miniſtru liſti. — Kabinets ſchahdi ſaſtahdits: Pellû — preſidents un eekſchleetas, Wiſkonti-Wenoſta — ahrleetas, ſenators Bonaſi — teeſleetas, tautas weetneeks Karmine — finanzes, tautas weetneeks Boſelli — manſtinis, generals Mirri — karſch, admirals Betolo — marine, Bazelli — tautas apgaiſmoſchana, Lakora — atklahti darbi, Salandra — ſemkopiba, San-Dſchuljano — paſts un telegrafs. Miniſtri riht' nodoſ ſwehreſtu.

Peterburgâ, 1. Maijâ. Muiſchneeku agrarbankas 19. iſloſejumâ leelakee winneſti krita uſ ſekoſcheem numureem: 200,000 rbl. uſ № 14,184 35; 75,000 rbl. uſ № 4313 3; 40,000 rbl. uſ № 2792 6; 25,000 rbl. uſ № 9992 28; 10,000 rbl. uſ №№ 10,936 48, 14,330 40, 2946 8; 8000 rbl. uſ №№ 11,922 40, 1258 23, 15,948 36, 11,503 25, 12,080 30; 5000 rbl. uſ №№ 1978 20, 2081 2, 5981 8, 8749 8, 5409 32, 167 36, 1815 11, 4862 44; 1000 rbl. uſ №№ 3634 32, 2738 36, 12,812 25, 4638 47, 10,350 35, 3444 13, 15,321 14, 1746 3, 11,682 22, 11,103 34, 8220 27, 5437 33, 5773 10, 12,526 33, 10,973 30, 8660 16, 6522 3, 5283 7, 15,026 30, 719 11,

500 rubļu winneſti.

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
10	33	2,032	5	5,439	42	9,109	23	12,755	45
13	24	2,032	47	5,452	31	9,215	40	12,770	41
23	40	2,065	29	5,730	43	9,232	8	12,851	19
56	38	2,127	15	5,969	46	9,257	2	12,988	42
70	29	2,230	47	6,151	24	9,369	24	13,015	27
76	43	2,241	36	6,191	44	9,370	1	13,238	7
134	36	2,344	4	6,196	4	9,378	27	13,238	34
198	4	2,556	48	6,384	40	9,419	47	13,317	33
208	49	2,626	39	6,391	12	9,428	20	13,416	49
311	49	2,820	43	6,487	24	9,439	12	13,419	10
373	39	2,873	49	6,650	2	9,652	11	13,534	29
459	2	2,910	19	6,696	19	9,724	3	13,542	25
473	39	2,959	40	6,740	22	9,994	30	13,630	21
475	50	2,962	7	6,793	32	10,125	47	13,697	4
511	26	2,968	17	6,909	36	10,283	27	13,761	10
532	49	2,971	42	6,914	15	10,342	19	13,970	31
534	45	3,016	16	6,952	1	10,386	31	14,003	10
610	32	3,035	28	6,993	36	10,588	11	14,006	4
727	19	3,035	39	7,167	14	10,588	13	14,013	8
748	43	3,140	48	7,250	24	10,784	50	14,021	9
762	12	3,162	49	7,278	2	10,926	18	14,027	14
770	26	3,168	49	7,304	39	10,943	50	14,075	22
834	26	3,211	29	7,328	2	10,981	9	14,161	12
909	12	3,291	42	7,427	25	10,998	50	14,229	44
1,017	27	3,323	36	7,434	27	11,061	26	14,375	41
1,021	42	3,354	28	7,468	26	11,062	31	14,441	21
1,063	1	3,506	48	7,674	40	11,102	39	14,441	48
1,100	38	3,559	25	7,683	37	11,200	46	14,475	21
1,166	47	3,561	15	7,789	48	11,411	16	14,487	15
1,289	39	3,603	25	7,932	7	11,415	11	14,521	10
1,292	22	3,623	28	7,953	41	11,451	25	14,536	17
1,298	30	3,679	28	8,027	40	11,458	2	14,575	19
1,348	27	3,692	15	8,204	1	11,469	27	14,644	43
1,381	18	3,729	17	8,251	20	11,492	30	14,676	15
1,382	27	3,777	43	8,266	37	11,533	36	14,726	32
1,418	17	4,105	32	8,342	19	11,642	16	14,830	14
1,474	44	4,136	2	8,365	10	11,728	38	14,854	42
1,577	21	4,165	43	8,422	24	11,759	9	14,858	20
1,577	30	4,171	16	8,472	36	11,788	30	14,963	32
1,612	48	4,269	35	8,476	39	11,868	24	14,978	14
1,613	46	4,363	18	8,529	43	11,872	28	15,054	42
1,620	43	4,429	34	8,621	5	12,069	30	15,058	6
1,622	4	4,498	19	8,641	8	12,099	35	15,116	15
1,637	20	4,520	4	8,652	24	12,189	41	15,148	35
1,661	14	4,649	10	8,674	30	12,212	31	15,243	32
1,677	4	4,657	45	8,787	46	12,227	40	15,244	45
1,690	40	4,756	2	8,823	11	12,404	31	15,266	20
1,719	5	4,806	14	8,833	32	12,451	18	15,412	10
1,753	3	4,883	40	8,881	24	12,453	22	15,428	33
1,759	23	5,106	9	8,889	2	12,526	34	15,515	1
1,793	36	5,190	8	8,958	22	12,713	15	15,837	44
1,985	6	5,262	14	8,972	5	12,738	22	15,938	45

Amortiſetas tika ſekoſchahs ferijas:

44	2267	4844	6798	8788	10912	12927	15556
53	2333	5012	6839	8966	10941	13091	15683
738	2546	5288	7129	8991	10981	13324	15772
873	2891	5320	7203	9004	11020	13449	15798
920	2929	5421	7447	9443	11230	13707	15841
1021	3016	5912	7532	9627	11248	13908	15872
1162	3040	5938	7593	9716	11332	14083	15875
1231	3081	6010	7647	9751	11435	14128	15882
1429	3169	6019	7754	9752	11460	14168	15951
1540	3263	6033	7828	9809	11810	14463	15985
1682	3450	6117	7864	100[illegible]3	12233	14591	15989
1691	3651	6147	7902	10[illegible]1	12241	14641	
1706	4070	6260	7941	10371	12466	14785	
1760	4153	6383	8162	10373	12467	14900	
1882	4197	6521	8267	10578	12632	15022	
2067	4394	6565	8583	10598	12663	15030	
2245	4784	6596	8716	10705	12725	15429	

Kugneeziba.

Sinas par Latweeſchu kugeem. Martin Eduard, kapt. Bite, 21. Apr. bukſetajs nehmis tauwâ noweſt no Fenzance uſ Fowey. Reinhard, kapt. Bauers, 21. Apr. atſtahjis Britonferry, uſ Peterburgu dodamees. Julia Maria, kapt. Steinbergs, 21. Apr. iſgahjis no Liverpolas uſ Weſtonpointu. Delphin, kapt. ?, no Yarmouthas braukdams, 20. Apr. nonahzis Schieldſê. Peter, kapt. Anſaks, 12. Apr. Mariageru atſtahdams, 21. Apr. eegahjis Schieldſê. Molodez, kapt. Jegers, no Leepajas iſeedams, 21. Apr. nonahzis Yarmouthâ. Seedonis, kapt. Martinſons, 22. Apr. atſtahjis Grangemouthu, uſ Rigu nahkdams. Stahl, kapt. Stahls, 5. Apr. no Wentspils iſbraukdams, 22. Apr. nonahzis Boneſâ. Katerina, kapt. Kalninſch, Aberdeenâ eenem lahdinu uſ Tyni, no kureenes kugis ees tahlak uſ Pernawu. Johannes, kapt. Sirnis, 20. Apr. bijis gataws dotees zeļâ no St. Nazaires uſ Londonu. No Rigas iſgahjis 22. Apr. Delta, kapt. Otmans, uſ Grantonu, Aurora, kapt. Matuſals un Alexander, kapt. Kuhwalds, uſ Angliju, John Martin, kapt. Bergs, uſ Grangemouthu, Amalie, kapt. Sielemans, uſ Angliju, Silvanus, kapt. Tomels un Constantin, kapt. Utoperts, uſ Angliju. Arons, kapt. ?, 22. Apr. iſgahjis no Leepajas uſ Malmi. Uſ Rigu iſgahjis Noas, kapt. Gulbis, 16. Apr. no Londonas. Lucas, kapt. Benkis, 22. Apr. poſts no Newcaſtles uſ Rigu. Anna Maria, kapt. Gertners, 13. Apr. no Falmouthas iſeedams, 19. Apr. nonahzis Hullê. Masirbe, kapt. Jordans, no 14. Apr. atrodahs zeļâ no Hogenes uſ Rigu. Fuchs, kapt. Kongs, ees no Gloucestres uſ Aarhuſu. Ciraus, kapt. Dreimans, 8. Apr. atſtahjis Larochu, uſ Falmouthu dodamees. Hans, kapt. Teniſons, 11. Apr. iſgahjis no Centas uſ Faro. Equator, kapt. Sakne, 17. Apr. atſtahjis Rotterdamu, uſ Blythu eedams. Janow, kapt. Ehrmans, 17. Apr. iſgahjis no Liſabones uſ Halmſtati. Betania, kapt. Behrſinſch, no Leepajas braukdams, 24. Apr. nonahzis Dortrechtâ. Ans, kapt. Puhlinſch, 22. Apr. atſtahjis Fowey, uſ Rigu nahkdams. Europa, kapt. Oſolinſch, no Leepajas 2. Apr. iſeedams, Boneſâ nonahzis 19. Apr. Julia Maria, kapt. Stahlbergs, ees no Runcorna uſ Arkangelſku. Tahiti, kapt. Kriſtianſens, 23. Apr. no Swanſejas uſ Gefli iſbraukdams, taî paſchâ deenâ gahjis Mumbles ſtuhrim garam. Equator, kapt. Sakne, 17. Apr. no Rotterdamas iſbraukdams, 22. Apr. nonahzis Blythê. Berta Alwine, kapt. Kalninſch, ees no Hartlepooles uſ Kronſchtati un Alma, kapt. Kainbehrſinſch, no Hulles uſ Gefli. Anna Matilde, kapt. Kehſe, 24. Janwarî Gabedello atſtahdams, 9. Martâ nonahzis Jukatanâ. Rigâ eenem lahdinu uſ Peterburgu. Anna Charlote, kapt. Leelmeſchs, Alfred, kapt. Kalninſch, un Anna Sirius, kapt. Steffenbergs, uſ Leepaju. No Rigas oſtas iſgahjuſchi no 22.—25. Aprilim: Delta, Otmans, uſ Grantonu, Aurora, Matuſals, uſ Boneſu, John Martin, Bergs, uſ Grangemouthu, Amalie, Sielemans, uſ Stoktonu, Silvanus, Tomels, uſ Grangemouthu, Constantin, Utoperts, uſ Tyni, Alice, Wahks, uſ Bayonni, Anna Otilie, Grinbergs, uſ Boneſu, Jacob Catarina, Roſenbergs, uſ Leithu, lehmumâ, Anna Lina, Reiſons, uſ Blythu. — Kugis Zelotajs, kurſch 24. Februarî iſgahjis no St. Davids ar ogļu lahdinu uſ Wentspili, 4. Martâ ſaſneedſis Elſeneri un 8. Martâ redſets kahdas 80 werſtis attahlu no Liſerorta un no ta laika paſudis beſ wehſts un peenemams, ka kugis ar wiſeem laudim nogrimis juhrâ. 8. Martâ tajâ apgabalâ ploſijuſees wakaru-deenwidu auka, kura wehlak pahrwehrtuſees ſeemeļu austrumu weeſulautâ, pee 5 grahdeem ſalas. Uſ paſuduſchâ kuga bijuſchi 10 zilweki, to pullâ kapteina ſeewa ar diweem behrneem. Lahdinus peenehmuſchi Columbus, kapt. Dreimans, no Cardiffas uſ Bjorkſundu, Anna Maria, kapt. Gertners, no Hulles uſ Lodderkopingu. Ejtik, kapt. Girtbans, no Villagarcias iſbraukdams, 25. Apr. nonahzis Cardiffâ. Rigas ostâ eenahzis 27. Apr. Masirbe, kapt. Jordans, no Hogenes un iſgahjis no oſtas Golgatha, kapt. Laſis, uſ Dundee. Anton, kapt. Roſenfelds, no Rigas iſeedams, 23. Apr. nonahzis Leepajâ ar zementa lahdinu. No Leepajas iſgahjuſchi 24. Apr. Woldemars un Paul, uſ Peterburgu ar zementu, Berthold, kapt. Zihruls, uſ Boneſu, Juhrneeks, kapt. Luhſis, uſ Wentspili, Juno, kapt. Krankle, uſ Grangemouthu. Marta Maria, kapt. Krankle, no Puerto Cabello, Wenezuelâ, braukdams, 26. Apr. nonahzis Mobilê, Alabamâ. Jacob Maria, kapt. Erhards, no 24. Apr. atrodahs zeļâ no Wentspils uſ Boneſu. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, 15. Apr. Rigu atſtahdams, 28. Apr. nonahzis Arbroathâ. (B. W.)

Tirgus ſinas.

Rigâ, 1. Maijâ. Labibas tirgus uſ nedeļas beigahm bij atkal kluſs. Zenas maſuleet krita. Kweeſchi, Kreewu, maksaja 90—92 kap. pudâ. Rudſi, Kreewu, uſ 120 mahrz. pamata, maksaja 82—83 kap. pudâ, Kurſemes 81—83 kap. pudâ. Auſas, gaiſchahs, labahs ſugas, maksaja 74—82 kap. pudâ, zitu ſugu auſas 70—73 kap. pudâ. Meeſchi, Kreewu, maksaja 72 kap., Kurſemes meeſchi 76—79 kap. pudâ. Linſehklas, weenkahrſchahs, maksaja 120—124 kap. pudâ, ſtepju ſehklas 132—

S l u d i n a j u m i.

Aiszeloju

no 5. Maija lihdſ 20. Junijam 1899. g.

Dr. Baron L. v. d. Osten-Sacken.

Lihdſ 9. junijam ſch. g. kara deenesta dehl eſmu runajams tikai no **12—1 nedelas deenâs** un **ſwehtdeenâs no 9—10** un **2—3.**

Sobu ahrſts **O. Zinowsky,**
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 8.

Bahrbeles ſehru awotôs

peldu weeſi tiks peenemti no 17. Maija ſahkot.

Peldu weetas pahrwalde.

Latweete,

kas nolikuſe **wezmahtes eksameni** Jelgawâ, **meklè wezmahtes weetu uſ laukeem.** Adreſe: **Ilſe Graſs,** Klahnôs, pahr Talſeem.

Jauns atradums

ſmehketaju kgu labumâ ir tas, ka tagad teek **papiroſu hilſes** beſ zilweku roku peelikſchanas automatiſki iſgatawotas no wislabakâ frantſchu ſpezial-papira ar wahrdu

„Fin de Siecle“ jeb Automat.

Zaur ſchahdu atradumu (maſchinu patents № 13198) teek zitu perſonu ſweedru un ahdas iſgarojumi un lipigas ſlimibas zehloni no ſmehketaju kungu organiſma nowehrſti.

Katrâ kaſtitê wehl atrodas ihpaſchs apraksts latwju un wahzu walodâ.

Atradejs un fabrikants **H. Lichtenſteins, Preſtê,** ir weenigo leelpahrdoſchanu nodewis

J. Gottharda

tabakas magaſinai,
Jelgawâ, Katoļu eelâ № 12.

NB. **Tahs hilſes naw dahrgakas kà zitas.**

Jauni papiroſi: „Elektra“ 10 gab. 6 kap., „Barskija“ 10 gab. 3 kap.

Akziju ſabeedribas

agrak **Friſter & Roſmann,**
Weegla rihkoſchanâs,
Kluſa un ahtra darbiba,
Eleganta iſſkata,
Wiſu labakâs ſchujmaſchinas,
Jelgawâ par lehtakam zenam dabonamas weenigi pee

J. Jegera,
Leelajâ eelâ № 9.

Wiſu ſiſtemu **ſchujamu maſchinu** reparaturas iſdara.

Sehjamâ maſchina

ir pahrdodama pee Kupffera kunga Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 18, ſehtas ruhmê.

Jelgawâ, Katoļu eelâ № 13, **ir wajadſigs**

mahzeklis

ar labu ſkolas mahzibu prowiſoram **J. Eckerta** kungam, apteeku pretſchu weikalâ.

Auglu koku dahrſs

ar dſihwokli

ir iſihrejams Leelajâ eelâ № 59.

J. Eckerts,

Jelgawâ, Katoļu eelâ № 13.

Apteeku pretſchu pahrdotawa un ſchujmaſchinu noliktawa.

Wiſas

mahlderu pehrwes

ſaufas un ſataiſitas:
kà:
firniſu, terpentinu,
krihtu, mahlderu lihmi,
ſukatiwu, pulweri ari ſchkidrumâ,
ſelta grunt-firniſu, ſtrihk-elku,
aſſaltu, bernſteinu,
kapolu, kriſtalu,
damaru un grihdu laku,
anglu laku,
Body- un ekipaſchu laku,
eekſch- un ahrſemes grihdu laku,
daſchadu ſpirtus laku,
polituru, nodalitu un mahrzinâs,
bronſu, pulweri un ſchkidru,
16 krahſâs,
aluminiumu, dſeltenu un baltu,
ſtaniolu, baltu un krahſainu,

pindſeles

leelâ iſwehlê wiſlabakâ ſtahwoklî peedahwâ drogu weikals no

L. M. Arenſteina,
Jelgawâ, Katoļu eelâ № 3.

Sludinajums.

Jelgawas pilſehtas krahjkaſes walde dara zaur ſcho ſinamu, ka zaur finantſchu miniſterijas preekſchrakſtu krahjkaſes walde ſchimbrihſcham, lihdſ leetas galigai iſſchkirſchanai ir peeſpeeſta, no noguldijumu (auglu un auglu-auglu ſihmju) augleem atrehkinat 5 proz. kapitala rentes nodokli. Tahdâ ſinâ no **1. Julija 1899. g.** noguldijumu ſihmju tekoſchee augli lihdſ turpmakam laikam tiks iſmakſati **ar 5 proz. nowilkumu,** kuru krahjkaſes waldei jaeemakſâ krona rentejâ.

Jelgawâ, 31. Martâ 1899. g. (№ 73.)

Direktors: **A. Kruſe.**

Grahmatwedis: K. Unger.

Jelgaw. Palihdſib. un Paglab. Beedriba.

Krahj- un aiſdewu-Kaſes bilanze

30. aprili 1899. g.

565 beedri. Droſchibas kapitals 18,831 rubl. 29 kap.

Debets.

	Rbl.	K.
Wehrtspapiri . . .	3492	71
Inwentars	701	53
Aiſdewumi uſ galweneekeem	65044	—
Aiſdewumi uſ kihlam	102801	—
Kaſê	7896	93
Daſchadi iſdewumi .	736	39
Kurſ. Kred. Beedr. .	2152	44
Pahrejoſchu ſumu r.	5	06
	182830	06

Kredits.

	Rbl.	K.
Pamata kapitals . .	3985	72
Dalibas naudas . . .	14845	57
Noguldijumi uſ augleem	136741	25
Noguld. uſ auglu-augl.	13091	74
Krahj-noguldijumi . .	4454	85
Tekoſchi noguldijumi .	2627	06
Augli	5873	55
Sihki eenehmumi . .	215	13
Diwidends	953	46
Pahrejoſchas ſumas .	—	—
Waldes r.	41	73
	182830	06

Kaſes darba laiks ir ikdeenas, iſnemot ſeſtdeenas, ſwehtdeenas un ſwehtku deenas, no pulkſten 11. lihdſ 1 pusdeenâ Skrihweru eelâ 1. Kaſe makſâ par noguldijumeem $4^1/_2$—5 % gadâ un nem par aiſdewumeem 6—7% gadâ. Wiſi makſajumi no krona nodokleem atſwabinati.

Direkzija.

Kaltas

buhwes naglas

5 kap. mahzinâ peedahwâ

J. S. Parügina mantineeki,

ihpaſchneeks **A. Artemjews,** Jelgawâ,
96. ſem kolonadeem 96.

L. M. Arenſteins,

apteeku pretſchu, krahſu, kimikaliju, oſchamo ſahlu un gumijas pretſchu pahrdotawa

Jelgawâ, Katoļu eelâ № 3.

Peedahwâ: **klorkalki, ſahbaku ſmehri** preekſch ſirgu nageem, ratu un ſirgu leetam; **waſelinu** — dſeltenu, baltu un melnu. **Prowanſes ellu, koksellu, rapſchu ellu, dedſinamo ellu, maſchinu ellu, linu** un **kaneju ellu, koka ſpirtu** preekſch dedſinaſchanas un puleereſchanas, **lihmi** u. t. t. **Seera** un **ſweeſta pehrwi, ſeera ekſtraktu, ſeera** un **ſweeſta papiri** ruļôs un lapâs; **staniolu,** wiſadas **wirzas, ſafranu, kardamomu** u. t. t. Beſ tam peedahwaju **gumijas** un **kirurgiſkas prezes** preekſch medziniſka, kihmiſka un teekniſka bruhka, kà ari wiſas ſortes **gumijas** un **glahſchu ſprizes, brukas, wehdera** un **nabas bantes, gultas ſchihberus, gumijas gultas palagus, ledus makus, mahtes ſprizes** un **ſpregeļus, dſirdes rores, eedwaſchoſchanas aparatus, medizin-pinſeles, gaiſa rinkus** un **ſpilwenus,** wiſus **termometerus, peenapumpjus, gumijas ſihdamos, behrnu pudeles, gumijas ſeſes, apſeenamos,** daſchadas **glahſchu rores** preekſch twaika maſchinam un wihna deſtilaturam u. t. t. Daſchadas **lihmes** preekſch wiſadu leetu klebeſchanas, lihmeſchanas un kiteſchanas. **Paſtilas** preekſch daſchada **likeera, ſchnapſa** un **limonades** paſchtaiſiſchanas. Leelâ iſwehlê **ſmarſchotas** un **medizinas ſeepes, ohde-kolonju, odehri, ſobu pulweri, ſobu ſeepes, ſobu uhdeni (odol), tauku** un **reiſ-puderi, lanolina, glizerina, iriſ** un **behrſu krehmu, matu uhdeni, galwas, ſobu** un **nagu birſtes** u. t. pr. u. t. pr.

Lehtakâs zenas. Laba preze un laipna apkalpoſchana.

Wiſâs grahmatu pahrdotawâs dabonams:

Baltijas dahrſa draugs,

jeb pamahziſchana, kà daſchadi wafaras, ſeemzeeſchu un podôs audſejamee ſtahdi koſchuma koki un kruhmi ſehjami, ſtahdami, pawairojami iſtabâs, ſtahdu namôs lezekļôs un dahrſôs apkopjami, kà ſtahdu nami un lezekli buhwejami; padom pahr to, kà jauni dahrſi, ſahleeni, puku dobes ꝛc. ꝛc. eerihkojamas, pehz pee dſihwojumeem un daudſkahrtigeem iſmehginajumeem ar 2 dahrſu aprifem un 144 bildem preekſch dahrſneekeem un dahrſu mihlotajeem farakſtijis S. Klewers, dahrſneezibas ihpaſchneeks Durbê, pee Grobinas.

Makſâ 4 rubli.

Ed. Zehder's — Rigâ.

Laukſaimneezibas maſchinu un ſemkopibas rihku lehgeris

Karla eelâ № 11, pretim Tukuma-Jelgawas dſelſceļa ſtanzijai,

eewehlê kà

agrakâs Rigas beedribas Felſer & Co. dſelſsleetawas un maſchinu fabrikas raſchojumu weenigais pahrdewejs

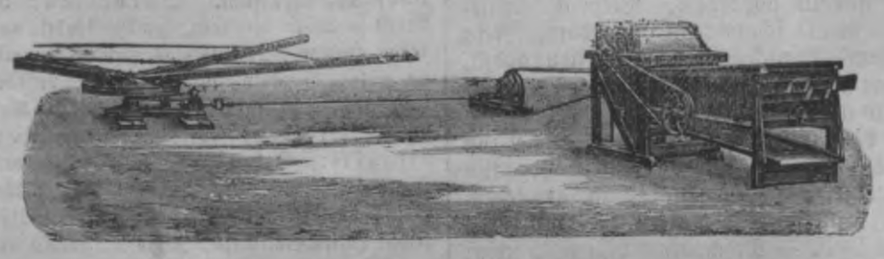

kulamahs maſchinas ar **rokas** un **gehpeļa dſenamo,** preekſch 2, 4, 6, 8 un wairak ſirgeem, ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wiſas maſchinas no **jaunakâs** un **labakâs konſtrukzijas** un iſ **iſmekletâ wislabakâ materiala.**

Wiſs ſem galwoſchanas.

Tahlak: **wiſadu ſortu arkli, ſehklas-aparaji, ezeſchas, ſehjmaſchinas, ſeena grahbekli, labibas wehtijamâs maſchinas, ekſelu maſchinas** u. t. t. **Superfoſfats, Toma milti, kaulu milti** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaſchinas

iſ **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 6, 8 un 10 ſirgu ſpehka.

Wehſtuļu adreſe: Ed. Zehder — Rigâ.

Schnitu ſihmeſchanas un ſchuhſchanas ſkola preekſch dahmam un kungeem

Rigâ, Leelâ Newas eelâ № 27.

Pamatigi eemahza abtrâ laikâ, ſkatot pehz mahzekļu ſpehjas, ſmalk. rokdarbus, mehra nemſchanu, **ſchnitu ſihmeſchanu,** peegreeſchanu un ſchuhſchanas mahkſlu beſ uſprowes, pehz godalgotâm **Pariſes** un **Berlines ſiſtemam** par loti mehrenu **makſu** (ſahkot no 5 rubl.). Par kreetnu mahzibu teek galwots un **kurſu** beigušcheem iſdodu **diplomu.** Mahzekles peenem katru deenu — Sw. Peterburgâ diplometa ſchnitu ſihmeſchanas ſkolotaja **E. Seidman.**

Marmora un **granita**

kapu peeminekli

iſ **wislabakâ materiala** teek **pagatawoti,** kà ari **gatawi dabonami.** Glihts darbs un lehtas zenas. — **Akmeņu ſlihpetawa ar twaika ſpehku. Akmeņu poleereſchana.**

M. Brauers,

pee Annas wahrt., blak. literatu kapeem, ari uſ Aleksandra proſpekta № 4.

Speziialitate — tſchuguna kapu krufti.

Lihdſekli pret kodem!

Naftalinu,
kamparu,
kampar-naftalinu,
kamforinu,
kodu ſpirtu,
kodu pulweri,
kodu papiri,
kodu lihdſekli „India“,
moſchu, ſaufu un ſchkidru,
moſchu lapinas,
patſchuli lapinas,
Turku piparus,
dalmat. kukainu pulweri,
terpentinu,
deſinzeſeſchanas pulweri „Aragazu“

peedahwâ apteeku pretſchu weikals no

L. M. Arenſteina,
Jelgawâ, Katoļu eelâ № 3.

Biljarda puiſis

16—18 gadus wezs, teek pagehrets Zehra weeſnizâ Jelgawâ, pee tirgus.

Nupat manâ apgahdeenâ iſnahza un dabujama wiſâs leelakâs grahm. pahrdotawâs:

Rokas grahmatina biſchkopjeem.

Saſtahdijis Keiſariſkâs Brihwâs Ekonomiſkâs Beedribas Biſchkopibas Kommiſijas ſekretars **L. A. Potechins.** Ar 100 ſihmejumeem teksta. Latwiſki no **Fr. Fiſchera.**

Makſâ broſcheta 50 kap.; glihti eeſeeta 85 kap.

Peeſuhtiſchana pa paſtu **15** kap. wairak. — Schi ir ihſta „Rokas grahmatina“, kura biſchkopjeem nedrihkſtetu truhkt.

Jau agrak manâ apgahdibâ iſnahza un wehl dabujamas:

Mahziba biſchkopibâ

no ta paſcha autora.

Makſâ broſcheta **70** k.; eeſeeta **100** un **120** k. Peeſuhtot pa paſtu **15** k. wairak.

Abas grahmatas dabujamas **Rigâ, pee J. A. Freya, L. Lebgera eelâ 20,** ar tahdeem pat noſazijumeem kà pee manîs daudſumâ un majumâ.

S. Ruhjes
grahmatu un rakſtamu leetu weikals, Leepajâ,
Woksales eelâ Nr. 36, paſcha namâ.

NB. Naudu par weenu eksemplari nemu ari preti paſta markâs.

Sludinajums.

Kà pehrngad tà ari **ſchogad**

Behnes gada-tirgus

tiks noturets **20. Julijâ.**

Muiſchas walde.

Bukaiſchu krahj- un aiſdewu kaſes walde,

iſpildidama pilnas ſapulzes nolehmumu no 22. februara 1899. g., dara zaur ſcho ſinamu, ka wina par ſchahs kaſes **noguldijumu ſihmem no № 760—1020, ſahkot ar 1. juliju 1899. g.** lihdſſchinigo $5^1/_2$% weetâ aprehkinâs un iſmakſâs **5%.** Par auglu-auglu noguldijumu ſihmem ſahkot ar 1. janwari 1990. g. aprehkinâs un iſmakſâs 4%. Tee ſihmju ihpaſchneeki, kuri nebuhtu meerâ ar ſchahdu prozentu paſeminaſchanu war ſtatutôs noteiktâ laikâ ſawus kapitalus uzteikt un ſanemt.

Walde.

Jelg. Palihdſibas Beedriba

iſbrauks

ſwehtdeen, 9. majâ 1899. gadâ

Saſumôs

Langerwaldes parkâ.

Spehlês 114. Nowotorſchſka pulka muſika, kapelm. Michalſki k. wadibâ.

Sahkums pulkſt. 3 pehz pusdeenas, beigas 11 wakarâ.

Eeejas zenas (eerehk. labd. nod.): beedreem **20** kap., beedru damam **10** kap., nebeedru kungeem **30** kap., nebeedru damam **20** kap.

Twaikonis „Боярыня“ brauks no pulkſt. $^1/_2$3 pehz pusdeenas katru pusſtundu turp un atpakaļ. Makſa par brauzeenu 10 kap., retur-biketes 15 kap.

Kahrtibas komiſija.

Friſchs peens

7 kap. ſtopâ 3 reiſes deenâ dabonams Leelajâ eelâ № 61, ſehtâ pee **Wilhelmſona.**

B. Kleina magaſina

Jelgawâ, Katoļu eelâ № 13,

peedahwâ leelu krahjumu **daſchadu ſelta ſudraba** un **nikeļa leetu,** kà ari **wiſadus pulkſtenus,** peemehram: **enkura, zilindra, remontoar** un **modinataju pulkſtenus** par **loti lehtam zenam,** no 7 rbl. ſahkot un dahrgakus. **Kungu** un **dahmu pulkſteni** no **ſelta, ſudraba** waj **talmi ſelta,** kas ihſtam ſeltam daudſ lihdſinajas, teek uſ **2—3 gadu galwoſchanu pahrdoti.**

Ehrſelis Good Boy, Anglu pilnafinu,

aplez kehwes

par 7 rubleem.

Sautes muiſchas walde,
pahr Nemti.

Wiſâs grahmatu bodês dabujamas:

Loti deriga grahmata preekſch ikkatra:

Zilweks.

Pehz
profeſora Dr. Karla Ernſta Bocka
ar ſihmejumeem.
Tulkojis
ſtud. med. K. Buſchs.

Makſâ **glihtâ wahkâ** eeſeeta **50 kap.**

Wiſjaukakâs

paſazinas

ar **daudſ bildem** puſchkotas, ſazeretas no **H. C. Anderſena,** tulkotas no **Fr. Mekona.**

Zena **60** kap.

J. F. Steffenhagen un dehls,
Jelgawâ.

Дозволено цензурою. Рига, 3-го Мая 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)